

Dünkü geçit resminden intibalar: Genç sübaylarımız, piyadelerimiz ve bahriyelilerimiz geçerlerken.

Bütün Türkiye Kahraman Ordusunu Selâmladı

Genç Sübaylar and içtiler

Dün Harbiyede genç sübaylarımıza diplomaları tevzi edildi

Cumhuriyet Âbidesi önünde

(Yazısı 8 inci sayfada)

Fransız - Leh İttifakı

Leh ordusu şefinin Paris'i ziyaretine büyük siyasî bir ehemmiyet atfedilmektedir. Gazeteler iki memleket arasındaki ittifakın takviye edileceğini yazıyorlar

Paris, 30 (A.A.) — Matbuat, bilhassa «Matin», «Le Journal» ve «L'humanite» gazeteleri, General Rydz Smigly'nin Paris'i ziyaretindeki ehemmiyeti tebarüz ettiriyorlar. Matin gazetesi diyor ki:

«İki milleti birbirine bağlayan ve muzır siyasîlerle aslâ çözülmeyen rabitalardan başka, Fransa ile Lehistanın birlikte tahakkuk ettirmek mevkiinde buldukları eseri sulhu tekeffül eden en iyi temayüllerden biridir.

Journal diyor ki:

«Lokarnonun ihlâlinden sonra zaruret kesbeden Fransız - Leh askeri ittifakın tahakkuku, General Rydz Smigly'nin General Gamelin ile görüşeceği yegâne mevzu değildir. Herhalde nazırlarla, iki memleketi alâkadar eden ekonomik ve mali meseleleri de görüşecektir.»

Maurice Thorez, L'humanite gazetesinde, neşrettiği, «yaşasın Lehistan» başlıklı bir yazıda ezümle diyor ki:

«Bu sabah, General Rydz Smigly'yi selâmlayan çalışkan millet namına ve Fransız komünistleri namına, harbi geriletmek isteyenlerin cümlesile birlikte, yürekten baykırıyoruz.» «Yaşasın Lehistan.»

Ziyaretin Siyasî Ehemmiyeti
Varşova, 30 (A.A.) — Leh ordusu şefi ve Lehistan devleti ikinci şahsiyeti Ge-

neral Rydz Smigly'nin Parisi ziyareti, Leh efkârınumumiyesinde şiddetli bir alâka uyandırmıştır. Siyasî mahfeller, bunun bir nezaket ziyaretinden ibaret olmadığını, belki, beynelmilel siyasî vaziyetteki endişe verici yeni unsurların karşısında, Fransız - Leh ittifakının kat'i surette takviyesinin temenni edildiğini tebarüz ettirmekte müttefiktirler.

Matbuat, General Rydz Smigly'nin tıpkı Varşovaya gelen General Gamelin gibi, Viyanadan ve İsviçreden geçen yolu intihap etmesindeki ehemmiyetini tebarüz ettiriyor.

Paris, 30 (A.A.) — General Rydz Smigly bugün öğleden sonra Paris'e varmış ve durakta harbiye bakanı Daladier ile Fransa büyük erkânı harbiye reisi general Gamelin tarafından karşılanmıştır.

İspanyada yeni Bir muharebe Daha başladı

(Yazısı 8 inci sayfada)

Yaşara evi Belediye değil, Halk Partisi Alıyor

Muhittin Üstündağın "Son Posta,,ya bir mektubu ve cevabımız

İstanbul Valisi, Parti Başkanı ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağdan dün bir mektup aldık. Muhiddin Üstündağ bu mektubunda Yaşara alınacak evin belediye tarafından değil, Cumhuriyet Halk Partisi tarafından alınacağını haber veriyor.

(Devamı 8 inci sayfada)

Troçki tedhişçi Hareketlerin Organizatörü

Rusya, Troçki'nin İsveçten çıkarılmasını resmen istedi

[Yazısı 2 inci sayfamızda]

Romanyada Sıkı tedbirler Alınıyor

[Yazısı 3 üçüncü sayfada]

Mussolini Söylüyor:

“Bir kaç saat içinde sekiz milyon asker silâh altına alabiliriz,,

(YAZISI 3 ÜNCÜ SAYFADA)

İngiltere Kralının ziyareti alâka uyandırdı

Çanakkalede hazırlıklar yapılıyor

“Bu ziyaret bir İngiliz Kralının, bir Türk devlet reisine ilk ziyareti olacaktır.,

Londra, 30 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Majeste Sekizinci Edvard'ın Türkiye Devlet Reisine mülâki olmak üzere Yunanistan'dan Türkiye'ye gideceği resmî olarak haber verilmektedir. Bu ziyaret, bir İngiliz kralının, bir Türk Devlet Reisine ilk ziyareti olacaktır.

Atina 30 (Hususi) — İngiliz Kralını hâmil bulunan yat Skiros ve Skiatos adalarına da uğrayacaktır.

Kral bu adaları ziyaretten sonra Çanakkale ve İstanbul'a gidecektir.

Kralın rakip olduğu yat Farel'den hareket edeceği esnada hariciye nezareti erkânından Melâs, yata giderek Yunan hükümeti namına Sekizinci Edvard'ı selâmlamıştır.

Çanakkalede Hazırlıklar

Çanakkale, 30 (Hususi) — Memleketimize gelmekte olan Majeste İngiliz Kralını istikbal için hazırlıklar yapılmaktadır.

Kral sekizinci Edvard sevimli yeğeni ile

İstanbul adliye sarayı için seçilen yer niçin fena?

Yeni adliye sarayı projesi

[Yazısı 6 ncı sayfada]

Hergün

Bulgarlar a
İbretle
Bakalım!

Geçenlerde gazeteler, Sofyada beynelmil bir (Üniversite) ler kongresi toplandığından bahsetmişler. Belki başkalarının lâkayd bir nazarla okuyup geçiverdiği bu haber bizi bir hayli durdurdu ve düşündürdü. Bulgarlara karşı Türk efkârı umumiyesinin ekseriyetinde elbet te büyük bir teveccüh yoktur. Bu hırçın komşu millet yüzünden yarım asırdan fazla zamandanberi başımıza siyasi pek çok gaile geldi ve gene onların yüzünden Rumeli İmparatorluğumuz gibi başbaşına bir devlet kurmağa, hatta bir saltanatı millîye çıkarmağa lâ-yık büyük bir ülkeyi elimizden kaçırmış olduk. Bugün de Balkanlarda, yarıbaşımızda zaman zaman bizi en ziyade üzen ve fevkalâde tedbirler itti-hazına sevkeden bu millettir.

İşte Bulgar dostluğunun ve komşuluğunun bu güçlüğünden, hatta belki de bu tehlikesinden dolayıdır ki (Bulgarları severiz) dersek kolay kolay kimseyi inandıramayız.

Fakat Bulgarlara karşı daima böyle hissen ve fikren ihtirazkâr olmak mecburiyetimiz bizi bu komşu millet ahvalini tetkikten ve hatta takdirden menedemez. Bilâkis komşumuzdan ne kadar çekinmek mecburiyetinde isek, onun siyasi, içtimai ve millî her hareketine, her filine derinden derine infazı nazar etmek en mühim vazifelerimizden biridir.

Meselâ Bulgarların gerek siyaseti dahiliye, gerek siyaseti hariciyede da-ima teşevvüş ve tebeddül içinde olduğunu biliyoruz. Fakat siyasetlerinde gösterdikleri bu daimî karışıklığa rağmen onların aynı zamanda çok canlı, çok kuvvei hayatîyeye malik, ve çok çalışkan bir millet olduklarına da vakıfız. Zaten bu sayede değil midir ki ikinci Balkanlar harbinde kendi mütefiklerinin üzerlerine saldırmakla başlayarak bugüne kadar siyaset sahasında yaptıkları hududsuz hatalara rağmen hâlâ zinde bir millet ve devlet olarak duruyorlar ve hâlâ Balkanlardaki bütün komşularını, aradaki mevcut meşhur (misak) a rağmen, gene vakit vakit eñdîşeye düşürmek çaresini buluyorlar.

Bulgarlardaki bu zindelik ve bu kuvvet nereden geliyor? İşte bunun sebeplerinden birini biz Sofyada bir beynelmil (Üniversite) ler kongresi toplanmasında buluyoruz. Evet Bulgarlara kızdığımız vakit «gospodinler, çobanlar, yarı medeni ve kaba insanlar!» deriz ve hiç şüphesiz bu sözlerimizde fazla mübalâğa da yoktur.

Fakat Balkanlar dağlarından yarı medeni olarak yetişen ve senede iki üç hükümet teşkil ederek komitacılığı devlet idaresinin başına geçiren bu millet, aynı zamanda müspet ilim sahasında da çalışmağı bilen, memleketini harici bu kadar engellere, dahili bunca gailelere rağmen mütemadiyen imar ve âlâ etmenin çarelerini bulan değerli bir millettir de!

Bu, o kadar bariz bir hakikattir, ki ve Bulgarlar Avrupa medeniyet âlemi tarafından o kadar şayanı itimad görülmektedir, ki bütün garb milletleri en büyük irfan müesseselerinin mümessillerini Sofyaya gönderiyorlar ve orada içtima ettirerek cihanın irfan yolundaki tekâmül ve terakkiyatın en son safhalarını Sofyada tetkik gözünden geçiriyorlar.

Garb âleminin Bulgar irfanına ve ilim kabiliyetine karşı gösterdiği bu teveccüh ve itimaddan Bulgarlar şüphesiz iftihar ederler. Onların bu haklı iftiharları karşısında biz Türklere düşen vazife ise, komşu milletin bu mazhariyetini büyük bir ibret ve bir o kadar da gıpta ile daima göz önünde tutmaktır. Çünkü bu göz önünde tutuşun, bizim selâmetimizle alakası bulunmadığından hiç şüphe edilmemeli dir!

Resimli Makale

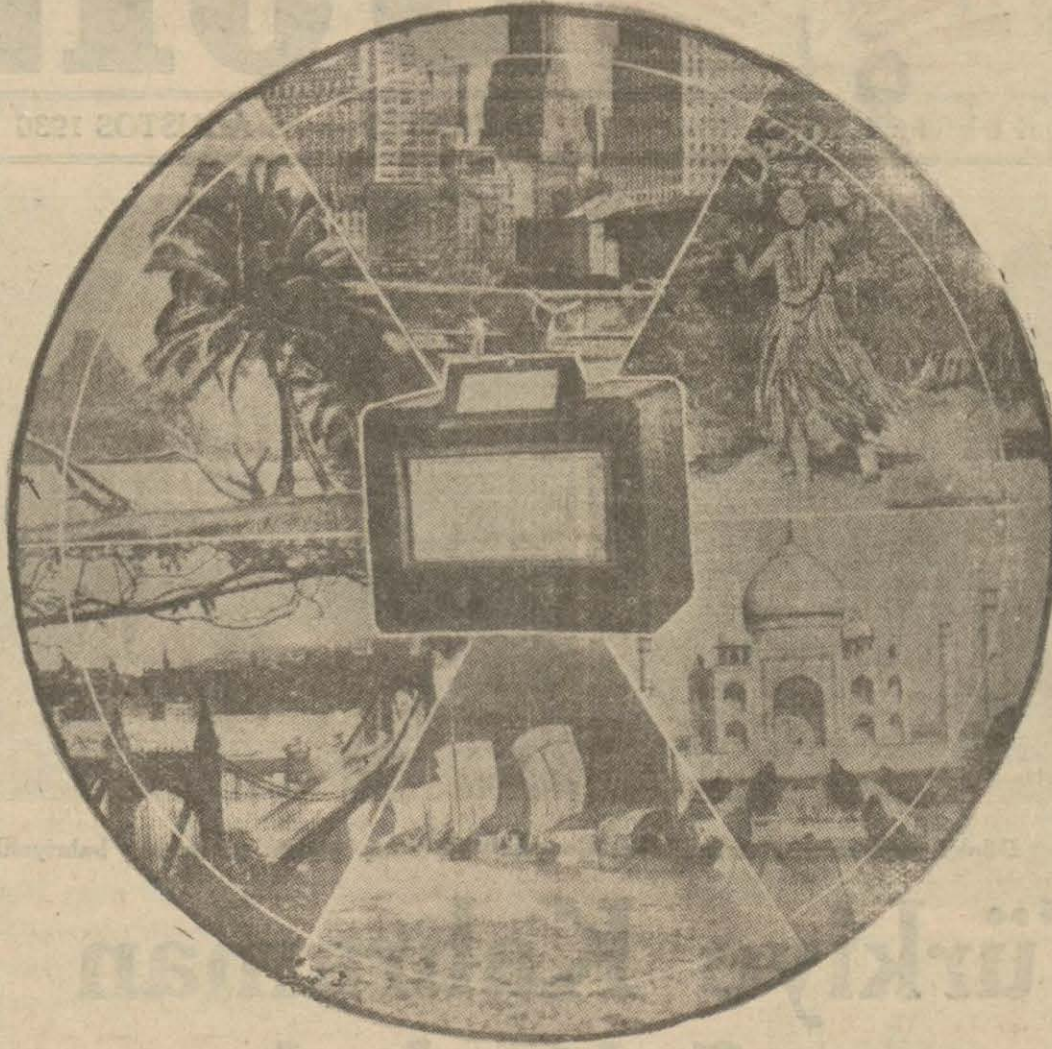
Eskiden devriâlem seyahati uzun yılların işi idi. Belki de bir ömür, böyle bir seyahati yapmağa kâfi gelmezdi. Bugün bir kaç ayda bu muazzam seyahati yapmak mümkün olduğu gibi tayyare ile bir kaç hafta içinde başlamak da mümkündür. Fakat medeniyetin bir icadı daha var ki onunla bir kaç saat içinde dünyayı devretmek işinden değildir. İnsanın yerinden ayrılmamasına bile lüzum göstermeyen bu vâsıtâ radyodur. Bu vâsitanın karşısına geçip dünyayı devretmek işinden değildir. En uzak memleketlerden başlayarak en yakınlarına kadar her memleketin sesini, sözünü dinlemek, düşüncelerini anlamak mümkündür. Radyolara, «milletlerin sesi» diyorlar ki çok doğrudur. Ve bugün bu sesi takip ederek dünyayı devretmek, her sesi dinliyerek zevk almak, her seste bir milletin ruhunu, seciyesini sezmek, hattâ sesle bir milletin seviyesini medeniyetinin derecesini tayin etmek kadar kolay bir şey yoktur.

Bu bakımdan radyo ile yapılan, ve her gün tekrar edilebilecek olan devriâlem, her insana içinde yaşadığı dünyayı tanıtmakla kalmıyor, bundan başka insanın ruhunu besliyor, ve dimağını genişliyor.

Yarın, radyo ile hem milletlerin se-

sini dinliyeceğiz, hem buralarını göreceğiz, ve bütün manzaralarla karşı karşıya geleceğiz.

Devriâlem

O zaman oturduğumuz yerde yapacağımız devriâlem, tam manasile bir devriâlem olacak..

SÖZ ARASINDA

İnanılmaz bir haber:
Telsizle amelîyat
Yapmak kabilmış!

İngilterenin en mühim gazetelerinden Daili Mail gazetesi inanılmasına ihtimal verilmeyen aşağıdaki haberi neşretmektedir.

Gazete diyor ki: «Fen terakkiyatının süprizleri asrında yaşıyoruz. Bunun en büyük delili elektrikle meşgul bulunan bir İngiliz operatörünün yeni bir keşfidir. Bu operatör hastalarını uzak mesafeden tedavi etmektedir. Meşhur Markoni'nin dünyanın öbür ucundaki lâmbaları yakmak için bulunduğu âlet gibi bir âlet bularak uzakta hastalarını tedavi etmektedir.

Meselâ büyük bir transatlantikte seyahat eden bir yolcu birdenbire apandisitten hastalanıyor. Vapurda operatör yok. Hastanın da Nevyorka kadar gidebilmesi imkân haricinde he-men amelîyat yapılmadığı takdirde öleceği mahakkak, bu hasta ne olacak, talihe terkedilerek göz göre göre ölecek mi? Hayır. Ölmeyecektir. Çünkü vapurun telsizle Nevyork ve Londradaki acentaya haber verecek doktor bu akıl erdirilmesi müşkül olan şeytanî âletle uzaktan amelîyatı yapıp hastayı kurtaracaktır.»

Aklın kabul etmediği bu haberi veren gazetede yazdıklarının doğru olduğunu anlatmak için bu âleti keşfeden doktorun ismi ile resmini de neşretmektedir. Doktorun ismi Guort'tur. Kendi kızına bu âlet vasitasile uzakta küçük bir amelîyat yapmıştır.

★

Âmiral Hortin'in yemek listesi

Macaristanın naibi olan Amiral Horti 68 yaşında bulunmasına rağmen gayet dinç bir adamdır. Ata binmesi, eskrim yapmasını sever, ve denizciliği ile de meşhurdur.

Boş vakitlerini musiki dinlemekle geçirir. Amiral Horti seyahatten pek hoşlanmaz, onun için pek icap etmezse memleketinden çıkmaz, yalnız Amiral Horti yemeği ziyade sever.

HERGÜN BİR FIKRA

Türklüğün şerefi

Nevşehirli İbrahim Paşa Sadır - azamlığa yükselmeden evvel sarayda Kızlarağası Süleyman Ağanın yazıcısı idi. Kendisi su katılmamış Türktü. Zekâsı, ilmi ve irfanile çabucak göze girmiş, devlet işlerinde bile rol oynamağa başlamıştı.

Etrafta kendisini çekemiyen bir sürü insan vardı. Bu arada divan kâtiblerinden bir Acem Süleyman Efendi vardı ki, Nevşehirli İbrahimle daima:

— Etraki bi idrâk! diye alay eder, fırsatını düşürdükçe, ekmeğini yediği Türklere tahkir ederdi. O devirde Osmanlı içtimai hayatı için Türklük bir nevi ayıb sayılırdı. Çünkü başta padişah olmak üzere vüzerâ ve erkân devlet karmakarışık bir kan taşıyardı. Kimi bir Rus kızından, kimi bir Arnavuddan kimisi de bir Slâvdan doğmuştu. Bu keşmekeş içinde hakir görülen, devletin temeli ve yegâne uzvu olan Türklereydi.

Nevşehirli İbrahim Efendi ise Türklüğünü kat'iyyen inkâr etmezdi. Kendisini çekemiyenlere karşı daima azim ve sebatla karşı dururdu.

Bir gün divan kâtibi Acem Süleyman Efendi İbrahim Efendi ile konuşuyordu:

— Sen ilim ve irfan sahibi, basiretgâh ve akıl bir adeta kişisin! Amma neyelekim ki kötü bir Türksün! dedi ve Türklüğü tahkir edecek bin türlü pis sözlerle hücum etti.

İbrahim Efendi bütün bu tahkirleri sükûtle dinledi, sonra gülerek dedi ki:

— İyi veya kötü, ben kendi irkima şeref vermeğe çalışıyorum. Halbuki sen bu şekilde hareket etmekle kendi milletin için bir zillet oluyorsun!..

Mutfağında Fransız ahçılar vardır. Ve listeyi her gün kendi yapar.

İngilterenin bir şehrinde
Biletçisiz
İşleyen otobüsler

İngiltere gazetelerinin iddiasına göre İngilterenin Burnemast şehrinde yapılan bir tecrübeye hak tanıyan insanların pek çok olduğu anlaşılmıştır. Bu tecrübe şöyle yapılmıştır.

Şehrin içinde kısa mesafelerde dolayan otobüslerin göze görünecek yerlerine birer renkli kutu asılmış üzere de «yolcular lütfen nazarı dikkatlerinden kaçırmasınlar» ibaresi renkli mürekkeple yazılmış ve biletçileri de kaldırmışlardır:

Otobüse giren müşteri bu kutulara bilet bedelini atınca kutu otomatik bir şekilde bilet veriyormuş.

Kutuların bir hafta sonra tetkikinde otobüslere giren yolcuların hepsinin bilet bedelini verdikleri anlaşılmıştır. Meselâ bu hafta zarfında bir otobüse 2,100 yolcu girmiş bu kadar yolcunun mecmuu bilet bedeli olan sekiz sterlin on altı şilin ve sekiz pens tamam olarak kutudan çıkmıştır.

★

Çek çek arabalarına kızan
bir belediye reisi

Nevyork belediye reisi olan Mister Guardia çok müteessirdir. Zira Nevyorkun çekçek arabaları sahipleri onun sözünü dinlememişlerdir. Şikagoda sergi açılabilir, Amerikada hiç görülmeyen bir nevi arabalar peyda olmuştur. Bu arabalar insanların çektiği «çekçek» arabalarıdır. Bu çekçek arabalarla bir yarış tertip edilmiş, Belediye reisi buna çok kızmaktadır:

«Allah bize beyin vermiş otomobili, motörü icat ettirmiş, atları emrimize muti kılmış... Halbuki biz hâlâ arabalara esir oluyoruz» demektedir.

Onun bu sözleri kahaahalarla karışılmış, yarış yapılmış ve o da hiç bir şey yapamamıştır.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Bir gazetede okuduk:

Son zamanlarda şehrimizde garip bir ticaret ve bu ticareti yapan şebekeler türemiştir. Bu ticaret eski çöp tenekesi ticareti ve şebekenin marifeti de kapıların önüne konulmuş tenekeleri sabahları süratle toplamaktır. Basit gibi görünen bu toplama an.eliyesinin hakikatte iktisadi ve amelî kıymeti büyük ve şebekenin yahut şebekelerin yaptığı iş bir hayli kârlıdır. Bunun emheramiyet ve kârını anlamak için son senelerde şehrin surlar civarını, Üsküdar Altunizade taraflarını, Sulukule, Edirnekapi, civarını doldurmuş olan teneke evleri ve mahalleleri görmek kâfidir.

İSTER İNAN İSTER İNANMA!

Sözün Kıyası

Yazı Çok Olduğu için
Bugün Konamadı

Troçki tedhişçi
Hareketlerin
Organizatörü

Rusya, Troçki'nin İsveçten
çıkartılmasını resmen istedi

Moskova, 30 (A.A.) — Tas ajansı bildiriyor:

Sovyet hükümetinin emri üzerine Norveç'deki Sovyet elçisi Yokuboviç Norveç dış işleri bakanına aşağıdaki notayı tevdi etmiştir:

1 kânunuevvel 1934 tarihinde, komünist partisi merkezî komite Sovyetler Birliği merkezî icra komitesi riyaset divanı azasından Kirov Lenin grad'da öldürülmüştü. Açılan adli tahkikat, bu cinayetin maksadı Sovyet hükümeti azası ile diğer zimamdarı hası öldürmek olan bir tedhişçi teşkilâtına mensup bir aza tarafından yapıldığını meydana koymuştu. 1934 yılında sonunda bu keyfiyet, bizzat Kirov'un katli ile suç ortakları tarafından da mahkemede kabul olunmuştur. Bundan sonra yapılan mütemmim tahkikat ile Moskovada 19 ilâ 23 ağustos tarihinde de vukua gelen muhakeme şurasını isbat etmiştir ki yukarıda ismi geçen tedhişçi teşkilâtı hâlen Norveç'te oturmakta olan Troçki tarafından vücud getirilmiş ve mumâileyh Troçki Sovyetler Birliğindeki cürüm ortaklarına Stalin'in, Varşilof'un, Gaganoviç'in, Orconidze'nin ve diğer hükümet azasının öldürülmeleri için mufassal talimat vermekte bulunmuştur. Bu maksatla Troçki Sovyetler Birliğine yabancı memleketlerden hususî ajanlar yollamıştır.

Yukarıda izah edilen bütün bu hâdiseler ağustos 1936 da Moskovada alenî muhakemede Troçki'nin bütün suç ortakları ve ajanları tarafından teyyit olunmuştur. Bu suretle şurası mühakkak addedilebilir ki hâlen Norveç'te oturmakta olan Troçki Sovyet hükümeti azalarını Sovyet milleti şeflerinin katli maksadını istihdaf eden tedhişçi hareketlerin organizatörüdür.

Yukarıdaki keyfiyetleri Norveç hükümetine bildiren Sovyet hükümeti şurası zandadır ki tedhişçi hareketler organizatörü Troçkiye istikbalde de sığınma hakkı vermek, Sovyetler Birliği ile Norveç arasındaki dostane münasebetleri haleldar edebilecektir. Aynı zamanda bu, beynelmil münasebetlerdeki kaidelerin bugünkü anlayışına muhalif bulunmaktadır.

Bununla alâkadar olarak şurası hatırlatılmak istenilir ki Yugoslavya kralı Aleksandr ile Fransa dış işleri bakanı Bartu'nun öldürülmelerinden sonra, kendi arazileri üzerinde başka hükümetler azalarını istihdaf eden tedhişçi hareketler hazırlanmasına karşı hükümetlerin alacakları hattı hareket 10 kânunuevvel 1934 tarihinde Milletler Cemiyeti konseyinde tetkik olunmuştu. Bu tetkik neticesinde Milletler Cemiyeti azalarının tedhişçiliğe karşı mücadele sahasında birbirlerine yardım etmeleri mecburiyeti teyyit olunmuş ve hattâ bu hususta beynelmil bir mukavelename imzası şayanı arzu görülmüştü.

Sovyet hükümeti Norveç hükümetinin, Troçki'yi bundan böyle Norveç arazisine sığınma hakkından mahrum etmek için lâzım gelen tedbirleri almaktan fariğ olmayacağını ümit etmektedir.

Oslo, 30 (A.A.) — Troçki hakkındaki Sovyet teşebbüsü, kabinenin önümüzdeki ilk içtimanda tetkik olacaktır.

TELGRAF HABERLERİ

Musolini manevralardan sonra büyük bir nutuk söyledi

“Bir kaç saat içinde 8 milyon asker silâh altına alabiliriz,,

Paris, 30 (Hususi) — Avellina'dan bildiriliyor:

İtalyan ordusunun bir kaç gündürlüğü devam eden manevraları sona ermiştir.

Manevralar sonunda, Mussolini mareşallar, yüksek devlet memurları, yabancı askerî heyetler, İtalyan askerleri huzurunda büyük bir nutuk söyleyerek İtalyanın askerî kudretini teba-

rüz ettirmiş ve bu kudretin İtalyan ve dünya sulhuna vesayet eylemekte olduğunu bildirmiştir.

M. Mussolini, İtalyanlardan aşağıdaki sözlere harfi harfine inanmalarını istemiştir:

«Afrika harbine rağmen değil, fakat Afrika harbi neticesi olarak İtalyanın askerî kuvveti bu harpten evvelkinden daha müessirdir. Hâlâ, bir

kaç saat içinde sekiz milyon asker silâh altına alabiliriz.»

M. Mussolini nutkunun sonlarına doğru şunları ilâve etmiştir.

«Biz herkesle mümkün olduğu kadar uzun müddet sulh ümit etmekteyiz ve milletler arasında sulh eserine her gün tam iş birliğimizi vermeğe hazırız»

M. Mussolini, kralın önünde yapılacak olan büyük geçid resmine yüzlerce top ve tankla 3 bin mitralyözün de iştirâk edeceğini ilâve etmiştir.

Yeni Romen Kabinesi zecrî tedbirler alacak

Titulesko eski kabinenin otoritesini ihlâl ettiğinden yeni kabineye alınmamış

Bükreş, 30 (A.A.) — Titulesko'nun yeni kabineye dahil bulunmaması büyük bir tesir uyandırmıştır.

Bütün mahfeller, kabine buhranının verdiği bu beklenmedik netice hakkında türlü mütalealar yürütüyorlar. B. Titulesko'nun 1922 denberi dış bakanlığını muhafaza etmekte olduğunu hatırlatıyorlar.

Son alınan malûmata göre, yeni kabine, gerek sağ ve gerek sol her türlü kuvvet hareketlerinin tenkili hususunda gerçekten tam selâhiyete sahip bulunacaktır. Yine bu haberlere göre, başbakan Tatareskonun, (bilhassa haziran ayında rasistler tarafından tahrik edilen kargaşalıklarda ileri sürdüğü istifa tehdidi) yüzünden, eski kabine'nin otoritesini haleldâr eden Titulesko'ya bir portföy vermek istemediği anlaşılmaktadır.

Tataresko'nun liberal parti başkanı Bratyano ile mutabik olarak eylevmi Fransa'da bulunan Titulesko'ya bir telgraf çekerek memleketi yaptığı hizmetlerden ve şimdiye kadar olan mesaisinden dolayı teşekkür ettiği ve: «Şimdi liberal partinin sâdik bir makeden olacak şekilde mütecanis bir kabine teşkiline mecbur bulunduğunu» bildirdiği temin edilmektedir.

Başbakanlık mahafili, başbakanın yarın beyanatta bulunacağını ve hükümetin, Romanyanın an'anevi dış siyasetini, hiç bir değişiklik yapmadan takip etmek hususundaki kat'i azmini bildireceğini ihsas etmektedir.

Yeni değişiklikler
Bükreş, 30 (A.A.) — Demir muhafızların tahrikâtı karşısında gösterdikleri zaftan dolayı matbuat tarafından bilhassa tenkide mârûz kalan dahiliye bakanı İncanletz ve adliye bakanı Valerden birincisinin bir general tarafından yahut aynı zamanda başvekilin mühimmat nâzırı olan B. Tataresko tarafından istihlâf edileceği söylenmektedir.

Yeni kabine
Bükreş, 30 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor:

Yeni hükümet azaları gece yarısı hususi trenle Sinaiya'ya varmışlar, Pelesh şatosunda kral tarafından kabul edilmişler ve yemin etmişlerdir.

Yeni hükümet azaları listesi şudur: Başbakan ve Teslihat Bakanı: Tataresko, Başbakan muavini: İncouletz, Dahiliye Bakanı: Demetre Luca, Hariciye Bakanı: Antonesco, Finans Bakanı: Cancicov, Adliye Bakanı: Mi-rocea Aiuvara, Ticaret Bakanı: Valer Pop, Nafia Bakanı: Franasovicici İş

Bakanı: Nistor, Ziraat Bakanı: Basile Sassu, Millî Müdafaa Bakanı: General Angelesco, Sıhhiye Bakanı: Doktor Costinesco, San'at ve Edyan Bakanı: Victor Jamondi, Kültür Bakanı: Doktor Angelesco.

Başvekilin sözleri

Bükreş, 30 (A.A.) — Yeni hükümet azası, gece saat birde Pelesh şatosunda kralın huzurunda yemin etmişlerdir.

Başbakan Tataresko, şatodan çıktıktan sonra aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

Evvelâ dahilî nizamı idame ettireceğiz. Her türlü kargaşalık hareketleri ve her türlü coşkunluklar bastırılacaktır. Gerek sağ gerek sol, hükümet her türlü silâhlı teşekkülleri silâhtan terit edecektir.

Hükümetin ilk işlerinden biri de üniversite hayatından siyaseti kaldırmak ve üniversitelere yeni bir disiplin esaslarını koymak olacaktır.

Dış siyasete gelince, başbakan bu hususta aynen şunları söylemiştir.

«Hükümet birleşmiş Romanyanın bütün hükümetleri tarafından güdülen ve son zamanlarda B. Titulesko tarafından idare edilen aynı dış siyaseti takip edecektir.

Küçük antant ve balkan antantı menfaatlerimizle Polonya ile büyük Britanya ile ve bilhassa milletimizin bütün ideallerinin ve menfaatlerinin ayrılmaz bir tarzda bağlı bulunduğu Fransa ile gittikçe daha sıkı ve gittikçe daha faal bir tarzda münasebet idamesi, bütün devletlerle Sovyetler birliği ile ve bütün komşularımızla dostluk münasebetleri takibi, bunlar bizim dış siyasetimizin değişmez esaslarını teşkil eylemektedir. Yolumuzdan şaşmadan bu siyaseti takip edeceğiz.

Başbakan, silâhlanma işi hakkında da şunları söylemiştir.

«Hükümet ordunun takviyesi programını tatbik için daha fazla bir hızla faaliyette devam edecektir.

Memleketin silâhlanması hükümetin en esaslı düşüncesini teşkil eylemektedir.»

Fransada iyi karşılanmadı

Paris, 30 (A.A.) — Romanya kabinesinin değişmesi hakkındaki haberler buraya geç gelmiş olduğundan gazeteler bu hususta fikirlerini beyan etmemişlerdir. Mamafi başkiarda, B. Titulesko'nun kabineden haric bırakılmış olmasından dolayı bir nevi kurgunluk müşahede olunmaktadır.

Harici siyaset zayıf

Bükreş, 30 (A.A.) — Muhalif mali çifçi partisi mahafili, yeni kabineyi çok fena karşılamıştır.

Mehmetcik Âbidesine çelenk Kamutay Heyeti dün Mehmetcik âbidesine çelenk koydu

Çanakale, 30 (Hususi) — Büyük Millet Meclisi namına Mehmetcik anıtına çelenk koymak üzere şehrimize saygınlardan mürekkep kamutay heyeti gelmiştir. Heyet Nuri Cöker, Tevfik Fikret, Halit Bayrak, Ziya Gevher, General Naci, Kâzım, Mükerrrem, Şükrü, İsmail Kemal ve Mithattan mürekkeptir.

Saygılarımız geçit resminde bulunduğundan sonra Çanakalelilerden mürekkep bir heyetin iştirâkile çelengi Mehmetcik âbidesine koymuşlar, Konya vapurule İstanbula hareket etmişlerdir.

Zafer bayramı münasebetile şehrimizde yapılan tezahürat ve geçitresmi çok parlak olmuştur. Halk saatlerce coşuncasına askerlerimizi alkışlamışlardır.

Arap Birliğine doğru

Kudüs, 29 (Hususi) — Irak hariciye nazırı Nuri Sait Paşanın Filistin Yüksek Arap komitesi ile İngiltere fevkalâde komiserliği arasında tavassutta bulunması Irak, Mavera'yı Erdün ve Suudi Arabistan hükümetleri tarafından tasvip olunmuştur.

Arap mahafili bu tavassuttan son derece memnuniyet göstermektedir. Burada çıkan «Eldifa» gazetesi (bu hareket Arap birliğinin tahakkukuna doğru atılmış müsbet bir adımdır.) diyor.

Bu meyanda «Üniversal» gazetesi, ezcümle diyor ki:

«Yeni kabine, bilhassa dış siyaset bakımından eskisinden daha zayıftır. Zira, Romanyanın müttefikleri, küçük antant konferansı arifesinde Tituleskonun uzaklaştırılmasının sebeplerini soracaklardır.»

İki ahbap çavuşlar

ŞARK DÜNYASI

Yakın Şarkta doğan yeni bir millet

İngiltere - Mısır muahedesi bir kaç gün önce tahlil ettik ve bu muahedenin Mısır neler temin ettiğini anlattık. Bu gün bu muahedeyi imzalamanın asıl hakiki manâsını izah etmek istiyoruz. Çünkü bu muahede, yalnız bir takım hakları temin eden ve tanıyan, İngiltere ile Mısır arasında askerî bir ittifak vücuda getiren bir muahede değildir. Bu muahede ile bir millet tarih sahnesine yeniden doğuyor ve Yakın Şarkta müstakil yaşayan milletler yeni ve kuvvetli bir arkadaşına malik oluyorlar.

Mısır milletinin tarihe yeniden doğduğunu söylemek, belki tuhaf görünür, çünkü Nil vadisinde bir çok asırlardanberi yaşayan bir millet vardır. Fakat bugünkü Mısır milleti bütün eski asırlarda yaşayan Mısır milletinden bambaşka denilecek derecede farklıdır. Bugünkü Mısır milleti ancak yarım asırlık yeni ve genç bir millettir. Daha evvelki Mısırlılar millî suurları uyanmamış, millî varlıkları teşekkül etmemiş kimselerdi. Ve Mısır, bir tagallüp yurdu idi. Orada bir sürü mütegaliblerle o mütegaliblerin köle muamelesi yaptıkları insanlar ve rencperler vardı.

1882 de kopan dahilî ihtilâl, bu kurunu vüstaî tegallübe indirilen ilk darbe idi. Gerçi bu ihtilâl memleketin İngiltere tarafından işgal olunmasına vesile teşkil etti, fakat Mısırda uyanan millî suur sönmeyi, için için yayılmağa, ve bütün memleketi kaplamağa devam etti.

Bunun neticesi olarak 1907 de Mısırda ilk millî parti teessüs etti ve bu partide eskiden mütegalib rolünde bulunan unsurlarla tegallübe hedef olan kitlelerin birlikte çalıştıkları görüldü.

Yeni millet vücut buluyordu ve bütün kuvvetini hürriyet ve istiklâl davasını kazanmak için topluyordu.

1907 de başlayan bu hareket 1918 de ilk kıyamını yaptı ve o zaman Sa'it Zağlul ile arkadaşları Mısırın tam istiklâlini isteye «Vefdi Mısır» yı tesis ederek istiklâl mücahedesini açtılar.

Bu mücahedenin kanlı ve acıklı safhalarını burada tekrar etmeğe hacet yoktur. Fakat «Vefdi» in Mısır istiklâlini istemeğe başlamasından itibaren geçen 18 sene zarfında iki taraf bir kaç defa didişmiş, boğuşmuş, birbirini yıkmak için uğraşmış, ve sonunda anlaşmaktan başka çare bulunmadığını anlamıştır.

Bütün bu mücadele Mısırın bütün kitlelerini yağurmuş, muhtelif unsurları eriterek yeniden dökmüş ve neticede yeni bir milleti pişirmiş ve olgunlaştırmıştır.

Geçen çarşamba günü imzalanan muahede bu milletin hürriyet ve istiklâline kavuşturarak yeniden tarih sahnesine çıkarılmıştır.

Bu milletin istiklâlini kazanmasıyla Yakın Şarkın tarihinde de yeni bir devrin açılmakta olduğu şüphe götürmez.

Ömer Rıza Doğrul

Filistinde vaziyet düzeliyor

Kudüs, 30 (A.A.) — Arap şefleri, Yahudi meselesinin haline mâtûf olan müzakerelerin iyiden iyiye ilerlemiş olduğunu ve grevin pek yakında nihayete ereceğini temin ediyorlar.

Loyd Corc Almanya'ya gidiyor

Londra, 30 (A.A.) — B. Loyd Corc çarşamba günü Almanya'ya gidecektir.

Siyaset ALEMİNDE

Garp Şimalî Avrupada da huzursuzluk başladı

Avrupanın en garp noktalarından birinde, yani İspanyada, iki idealin affetmez bir şiddetle boğuşması, hemen bütün Avrupayı iki parçaya ayırdı. Bunlardan bir kısmı bir tarafı, diğer kısmı da öbür tarafı tutar bir şekilde vaziyet aldılar. Her ne kadar İspanyanın dahilî işlerine kat'i ve filî bir müdahale şimdilik mevzu bahis değilse de, alâkadarların sempatiilerini açığa vurmaktan çekinmedikleri de bir emri vâkidir. Bu hal, düne kadar birbirle çok dost, hattâ müttefik olarak geçinen devletlerin aralarım açacak kadar derin bir aksi tesir husule getirmiştir. Son zamanda, Belçikanın Fransa'ya karşı aldığı tavır, bu ara açıklığının en bariz misallerinden biri olarak gösterilebilir.

Malûm olduğu üzere Belçika, Fransız harsile yağurulmuş ve fransızca konuşan Vallonlarla Cermen ırkından olan Filâmanlarla meskündür. Büyük harpte Alman istilâsına karşı yanyana harbeden Filâmanlarla Vallonların arasında harpten sonra manevî bir ayrılığın tohumu atıldı.

Filâmanlar, aynı ırktan oldukları Almanlarla karşılaşmanın azabını duyar gibi göründüler. Vallonların, Fransızlara karşı mutlak bir mütavaat gösterilmesine izhar ettikleri istek, her gün bir parça daha artan bir mukavemet görmeye başladı. Nihayet, bu mukavemet, açıkça, Belçika - Fransız ittifakını mevzuu bahsettirecek kadar ileri gitti. Nihayet Filâmanlar, Belçika'nın Fransız ve İngiliz ordularının elinde, bir ileri mevzi teşkil edemeyeceğini iddia etmeye başladılar ve Belçika ile Fransa ve İngiltere arasında mün'akit olacak bir ittifakın bizzarur Almanyaya müteveccih olacağını, halbuki Almanya tarafından behemehal bir te-cavüzün mutlak surette beklenmesini icap ettirecek ahval bulunmadığını ileri sürdüler. Bu hal, yalnız Filâmanlarla Vallonları birbirine karşı çıkarmakla kalmadı. Bu iki zümrenin sağ ve solcu kısımları arasında da siyasi telâki farkları hâsıl etti.

O suretle ki, Filâman - Vallon ihtilâfından gayri, Belçika, şimdi, bir de karşılıklı yardım misakları aktedip etmemek noktasından da anlaşamaz bir hale geldi. Sosyalistlere göre sulhu, ancak karşılıklı yardım ve müsterek emniyet sistemi kurtarabilir. Diğerleri ise Almanyanın dahil bulunacağı yeni bir Lokarnodan başka, hiç bir tedbirden fayda beklenemeyeceği iddiasındadırlar. Bu fikir farkları, şimdi, garp şimali Avrupada da yeni bir huzursuzluk ve emniyetsizlik havası yaratmaya başlamıştır. — Selim Ragıp

Amiral Horti - Miklas mülâkâtı

Vinaya, 30 (A.A.) — Amiral Horti, Karinti'de kâin Veldene gitmiş ve Miklas'ın yazlık ikametgâhına gidecek mumâileyhle üç çeyrek saat görüşmüştür.

Viyana, 30 (A.A.) — Amiral Horti bu sabah Poertschach'dan Graza hareket etmiştir. Oradan, öğleden sonra tekrar Budapeşteye dönecektir.

Yunan Parlâmentosu

Atina 30 (Hususi) — Parlâmento-ya taallük eden bütün işlerin mercii başvekillet müsteşarlığına tevdi edilmesine dair muvakkat kanun bugün neşredilmiştir. Parlâmento müstahdemlerine başka vazifeler verilmiştir.

ŞEHİR HABERLERİ

Tarihî binaların Tamiri

Komisyon bazı binaları tamir edilemeyecek halde buldu

Tarihî binaların kıymetleri bozulmadan tamiri belediyece kararlaştırılmıştı. Bu iş için seçilen komisyon bazı binaların tamir edilemeyecek bir halde olduğunu tesbit etmiştir. Bu arada Kağıthane'deki Çağlayan ve İmrahor köşklere de vardır. Bunların birer marketini çıkarıp yeniden yapılması düşünülmektedir, fakat bu takdirde binaların tarihî kıymetleri kaybolacağından alâkadarlar bu düşüncüyü gayri mükül bulmaktadırlar.

Çocuk kütüphanesi

Fatih Maarif Müdürlüğü tarafından bir Çocuk Kütüphanesi açılacağını yazmıştık. Bu kütüphane için tahsis edilen binanın maarife devri işinde evkafa maarif arasında çıkan ihtilâf hal edilmiş, bina devralınmıştır. Kütüphane Eylül iptidasında açılacaktır.

Bir falcı kadın yakalandı

Beyoğlunda Hamalbaşında oturan Mihal kızı Sofinin falcılık yaptığı ikinci şube memurları tarafından haber alınmış, dün evinde yapılan cürmüştü. Hadda bazı müşterilere fal bakarken yakalanmıştır. Hakkında kanuni muameleye tevessül olunmuştur.

İnek yüzünden

Bir bahçıvan komşusu Hasanın gözünü kör etti

Üçüncü ceza mahkemesinde arka daşı Hasanın gözünü çıkaran bahçıvan Veysel'in mahkemesi görülmektedir. Vak'a şöyle olmuştur:

Hasan davalarını otlarken inekler Veysel'in tarlasına girmiştir. Bu halde gören Veysel fena halde kızmış ve ekindeki ot kesmeye mahsus bir biçikle Hasanın yüzüne vurarak gözünü kör etmiştir.

Veysel, muhakemede suçunu inkâr etmiş ve Hasanın gözü kaçarken düşüğünü, bu sırada yerdeki dikenlerin batarak gözünü kör ettiğini söylemiştir. Mahkeme diğer şahitleri dinlemek için başka bir güne kalmıştır.

9 Defa dolandırmış

Dokuz defa dolandırıcılıktan suçlu Felek Mustafa yakalanarak adliyeye verilmiştir.

Bir Doktorun Günlük Notlarından

Fazartesi (*)

Aybaşı kusurlarından İleri gelen baş ağrıları

Genç kız 20 yaşında. Muntazam âdetlerini göremiyor. Baş ağrıyor. Midesi sabahları bulantı içinde uyanıyor ve çok sinirlidir. Eskiden mühim bir hastalık ta geçirmemiş. Tansiyonu 11. Yemeklere pek iştia göstermiyor. Baş ağrıları için mütemadiyen aspirin kullanmış. Umumi muayenede vücut uzuvlarında bir kusur görülüyor. Devamlı açlığın verdiği kansızlıktan aybaşı azalmış. Bir ay soğuk su duşları yaptı. (Başını ıslatmadan). İştihası düzeldi. (Kalsiyum seromları tatbik edildi. (Nevropatin) kullandı. Âdetleri iyileşti. Baş ağrıları da geçti.

(*) Bu notları kesip saklayınız, yahut bir albüme yapıştırıp koleksiyon yapınız. Sıkıntı zamanınızda bu notlar bir doktor gibi imdadınıza yetebilir.

Hakkımız yok mu?

Türk karikatüristleri Avrupalı meslektaşlarıyla mukayese edilebilirler

Taksimde açılan karikatür sergisini dolaylı olarak üzerinden fazla zaman geçmeyen bir hatıra kafamızda canlandı. Memleketimizin de iştirâk ettiği beynelmilel toplantılardan birinde çok tanınmış ve çok sevilmiş Avrupalı bir karikatürist başlıca murahhasların karikatürlerini yapmış, gazete mümessillerine satmağa çalışıyordu. Sağdan soldan yığın yığın takdir, avuç avuç para topluyordu. O sırada bir arkadaşımız henüz gelmiş bir İstanbul gâzetesinde Tevfik Rüştü Arasın bir Türk karikatüristi tarafından yapılmış yeni bir karikatürü olduğunu hatırladı, gidip getirdi, ecnebi karikatüristinin yapıldığı yanyana koyarak gösterdi, ve o zaman anlaşıldı ki Avrupada hiç tanınmayan bu Türk karikatüristiyle eseri, Avrupada şöret sahibi olan meslektaşınınkinden daha muvaffak bir eserdir.

Biz dün karikatür sergisini gezerken bu mukayeseyi hatırladık. Ve düşündük ki bir Cemal Nadır, bir Münif, bir Ramiz, Avrupada şöret kazanmış olan meslektaşlarına üstün olmasalar bile, onların birçokları ile hemayerdirdir. Buna rağmen onlar derecesinde tanınmamışsalar bunun sebebi memleketimizin biraz köşede kalmış bu sanatkarlara da memleket dışında kendilerini göstermek ve gelişmek imkânını hazırlayamamış olmasındandır, dedik.

Hakkımız yok mu?

Mimar Sinanın güzel bir eseri tamir ediliyor

Beşiktaşta Koca Sinanın eserlerinden Kaptanı Derya Sinan Paşa caminin evkaf tarafından tamirine başlanmıştır.

Camiin yüz duvarlarını kaplayan ve sonradan yapılmış badana ve sıvalar kâmilan raspa edilerek yontma taş ve tuğla tirajları meydana çıkarılmak suretile eser eski güzelliğine kavuşacaktır. Tamir işi iki ay kadar sürecektir.

Sihhat memurları

Belediye sıhhat memurlarının Sıhhiye Vekâletine bağlanmaları hakkındaki kanunun mer'iyet mevkiine girilmesi üzerine eczacı, doktor, dişçi ve sıhhat memurlarının tasnifine başlanmıştır. Bunların bir kısmı bu sene, bazıları da belediyenin gelecek yıl bütçesile birer derece terfi ettirileceklerdir. Sıhhat işlerinde çalışan bu memurlar Sıhhat Vekâletine bağlanmakla ücret olarak aldıkları para maaşa tahvil olacaktır ve paralarını yine belediyeden alacaklardır.

Rihtımların tamiri

Liman İdaresi, İstanbul limanının müstakbel vaziyetine göre rihtımların tamir ve tevsi için hazırladığı proje dahilinde çalışmalara büyük bir ehemmiyetle devam etmektedir. Galata rihtımının tamiri üç aya kadar bitecektir. Gelecek sene de İstanbulun diğer rihtımlarının tamirine başlanacaktır. Bu tamirlere 175 bin lira sarfolunacaktır. Galata rihtımının tamiri bittikten sonra yabancı vapurlar için modern bir iskele yapılacaktır.

Topkapı müzesinde yeni salon

Topkapı sarayı müzesi içindeki mimar Sinana ait meşhur mutfaklar dairesinin teşhir salonu haline getirilmesi için maarif vekâletinden istenilen 9000 lira tahsisat gelmiştir. Burada icabeden tamiratın derhal yapılarak salonun bir an evvel açılması alâkadarlara bildirilmiştir.

Yaş meyva ve sebze ihracı kolaylaştırılacak

İstanbulda soğuk hava tesisatını havi antrepolar yapılacak

Türkofis müşavirlerinden Zeki Doğan İzmirde yaptığı tetkikleri bitirmiş ve şehrimize dönmüştür. Zeki Doğan İzmirde yaş ve kuru meyva ihracatının kolaylaştırılması ve fazlaletirilmesi için neler yapılması lâzım geleceğini tetkik etmiştir.

Müşavir, bu tetkikatının en mühim kısmını şehrimizde tamamlayacaktır. Bu münasebetle dün Türkofise gitmiş ve Müdür Mahmutla bu mevzu üzerinde görüşmüştür. Bundan sonra Liman Umum Müdürlüğüne giderek Zeki Doğan, Raufi ile de müzakerelerde bulunmuştur. Vekâlet mütehassıslarından bir Almanın da iştirâkiyle Liman Umum Müdürlüğünde mühim bir toplantı yapılmıştır.

Bu toplantıda bilhassa firigorefik tesisatı havi antrepolar tesisi üzerinde görüşülmüştür. Bu antrepolar sayesinde balık, et, yağ, yumurta, sebze ve meyva bozulmaları muhafaza edilecek ve talep vukuunda derhal dış piyasalara ihraç edilecektir. Salı günü de mevcut antrepolar gezilerek amelî tetkiklerde bulunulacaktır.

"Taşı bizden..."

Cihangirden Fındıklıya inen yolun tamiri işi

Cihangirden Fındıklıya inen yol çok bozuktur. Şikâyetlere rağmen tahsisat ayrılmadığı için belediye tamir edememektedir. Bunun üzerine o civarda oturan halk belediyeye müracaat ederek taş masrafı kendilerine ait olmak üzere yolun yapılmasını istemişlerdir. Belediye bu müracaatı tetkik etmektedir.

Mezarlıklar müdüriyetinin yeni çalışmaları

İstanbul belediyesi mezarlıklar müdüriyeti cenaze techiz, tekfin ve tedfin işini üzerine aldığı ve ağustosta faaliyetine geçeceğini yazmıştı. Belediye faaliyete geçebilmesi için bütçesinin tasdikten gelmesini beklemektedir. Bütçenin de Eylül iptidasından evvel tasdik edilemeyeceğine göre faaliyet bir müddet gecikmiş bulunacaktır.

Bu meyanda şehrin her kazasında yapılacak birer asri techizatı havi gasilhanelerin proje ve keşifleri belediye mimarlığınca hazırlanmaktadır.

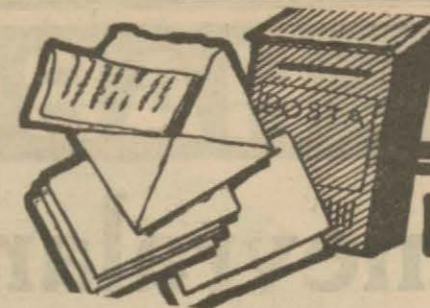
Nöbetçi Eczaneler

Bu geceli nöbetçi eczaneler şunlardır: İstanbul cihetindekiler:

Aksarayda: (Etem Pertev). Alemdar da: (Ali Rıza). Bakırköyünde: (Hilâl). Beyazıtta: (Belkis). Eminönünde: (Salih Necati). Fenerde: (Emilyadi). Karagörmükte: (Suat). Küçükpazar da: (Hasan Hulûsi). Samatyada: (Teofilos). Şehremininde: (A. Hamdi). Şehzadebaşında: (Üniversite).

Beyoğlu cihetindekiler:

Galatada: (Yiğopulo). Hasköyde: (Nisim Aseo). Kasımpaşada: (Müeyyet). Merkez nahiyede: (Matkoviç, Vinkopulo). Şişlide: (Pertev). Taksimde: (Kemal Rebul). Üsküdar, Kadıköy ve Adalardakiler: Büyükdada: (Şinasi). Heybelide: (Tanaş). Kadıköy Altıyolda: (Merkez). Modada: (Moda). Üsküdar Çarşıboyunda: (İttihat).

OKUYUCU MEKTUPLARI

Osmancığın üç muhtelif derdi

Osmancıkta oturan okuyucularımızdan Seyfi Çağlar yazıyor:

— Buradaki muhtelif ve müşterek üç derdi alâkadarların gözü önüne koyuyorum:

1 — Osmancığın umumi helâsi hiç yoktur. Bu yüzden kazaya gelen misafirler müşkül vaziyette kalıyorlar. Ayrıca içme suları da âdi vasıtalarla geldiği için yağmurlardan sonra çeşmelerden su yerine çamur akmaktadır.

2 — Bir küsür haneyi mütecaviz olan Os-

mancığın tenviratı ancak 6 adet âdi beş nûmara gaz lâmbası ile temin edilebiliyor. Asızsız gecelerde kasaba nihayetsiz bir karanlığa gömülüyor.

3 — Bundan 500-600 yıl evvel kazamızın ikkiye bölünmesi üzerine 300 metre uzunluğunda kâgir bir köprü kurulmuştur. Bu köprü son yağmurların tesirinde sakatlandı, korkuluk taşları yıkıldı. Bu taşlar tamir edileceğine iki uzun ağaç uzatıldı ve bu suretle göya ihtiyaç temin edildi.

Gebzedeki ihmal edilen madenler

Gebzenin Tepe köyünden Acar imzasile aldığımız bir mektupta deniliyor ki:

— Köyümüzün etrafında ve köye bir buçuk saat mesafede olan küçük tepeler mebzul miktarda kükürt, pirinç, kulaç, çinko, demir, manganez, simli kurşun ve maden kömürü gibi bir çok madenlerle doludur. Bunların gezen bir çok mühendisler, bu hakikatı bir çok defa tekrar edip durdular. Fakat şimdiye kadar hiç kimse çıkıp da buralarda bir araştırma yapmadı. Memleketin sanayileşmeğe doğru her gün attığı adımlar, biz bu hususta gün geçtikçe sabırsızlanıyoruz. İktisat Vekâletinin bu işle alâkadar olmasını dileriz.

★

Malatya Hükümet caddesinin hali

Malatya okuyucularımızdan biri, memleketin en işlek caddesi olan hükümet caddesinin pek bakımsız bir halde olduğunu yazıyor ve senelerdenberi bu caddenin kaldırılmasını yazılmadığından, yağmurların tesiriyle bütün dükkânların plis bir koku içinde kaldığını söylüyor. Malatya belediyesinin dikkat nazarını çekeriz.

★

Bir talebe vesikası meselesi

Maçkâda Narmanlı apartmanında oturan okuyucularımızdan biri geçenlerde matbaamıza gelerek Avrupada okuyan talebe oğlu için bir talebe pasaportu istediğini, Maariften de garip bir cevap aldığını söylemiş, biz bunu «İster İnan İster İnanma» sütununda nakletmiştik.

Aynı zât dün yine bize geldi, şunları anlattı:

— Şimdi de yeni bir müşkülle karşılaşmış bulunuyoruz. Oğlum için Maariften bir talebe vesikası istedim, vermediler. Sebepini de bilmiyorum. Halbuki evvelce bu vesikayı almıştık. Oğlumun Sorbon'dan ve diğer iki mektepten aldığı vesikalar elindedir. Maarif Bakanlığının nazarı dikkatini celbederiz.

★

Okuyucularımıza cevaplarımız Girit mübadillerinden İshak Şensoya:

— Malûmunuz olduğu üzere birinci mübadil bonolarının bedelini ziraat bankası tamamen ödemiştir. İkinci kısım bonoların bedelleri ise, aynı banka tarafından yüz yirmi olarak verilmektedir. Bittabi bu bonolar bittikten sonra üçüncü kısım mübadil bonolarının tediyeleri sırası gelecektir. Fakat bunların mahsuplarının ne zaman ve yüzde kaça yapılacağı henüz malûm değildir. Bugün, bu üçüncü kısım bonolar, takriben otuz kuruş üzerinden muamele görmektedir.

★

Bursa okuyucularımızdan İrfan H. Öztürgeya:

— Biraz daha çalışmanız ve yazılarınıza temiz bir üslup temin etmeniz lâzımdır. Türk ve yabancı yazarların yazılarını çok okuyunuz.

★

Okuyucularımızın sorgularına cevaplarımız

Boyacıköyünde M. Z.:

— İstediginiz adres şudur: Sultanahmet Hilâlahmer caddesi Keçiören apartmanı 1 inci kat.

★

Okuyucularımızdan Erol Yalçın:

— Mevzu bahsettiğiniz inkılâp henüz başlamıştır, daha küçük bir çocuk halindedir. Ancak neşvünema bulduktan sonra tam şeklini alacaktır.

Bir okuyucumuz ve stadyumdaki memurlar

Boyacıköyünde oturan okuyucularımızdan biri yazıyor:

— Son günlerde Taksim stadyumunda güreşlere rağbet arttı. Fakat bütün halk kabalığının müsteki olduğu vaziyet, bazı zarıta memurların ringin önünde durmaları, bu yüzden de seyir mâni olmaktadır. Bu hususta alâkadarların nazarı dikkatlerini celbetmek isterim.

★

Doktorumuzun sorgulara cevapları

Gümlücinde Osman Şevket Anagöl:

— Deniz bahislerini ve denizde boğulmuş karşısında yapılacak ilk yardımı doktorumuz 16 ağustos tarihli gazetemizin sıhhi yazılar sütununda uzun uzadıya tafsilât vermiştir. (Teffüsü sinai) yapılması tavsiyesinde de bulunmuştur. Bu yazıyı bir daha okursanız tenevvür edeceğinize eminiz.

★

Adapazarında park karşısında yemişi ismail vastasile Ekrem:

— İdrarınızı umumi bir tahli yaptırın. Mümkün ise bir röntgen muayenesile böbreklerin vaziyeti tesbit edilsin. İzahatınıza göre kum çıkarıyorsunuz. Fakat kat'i teşhis ve tedaviyi bu noksanları tamamladıktan sonra söyleyebiliriz.

★

Ayaspaşa - Dolmabahçe yolu tamir ediliyor

Ayaspaşa ile Dolmabahçe arasındaki ki bozuk yolun sür'atle tamiri kararlaştırılmış ve işe başlanmıştır. Yolun mümkün olduğu kadar çabuk tamiri için hariçten de amele alınacaktır.

Helvacı çırağının hırsızlığı

Hasköyde helvacılık yapan Yunus'un çırağı Naim, ustasının 67 lirasını alarak ortadan kaybolmuştur. Naim evvelki gün Unkapanı köprüsünde yakalanmış ve adliyeye teslim edilmiştir. Yapılan duruşma neticesinde Naimin tevkif edilmiştir.

Son Posta

Yevmi, Siyasî, Havadis ve Halk gazetesi

Eski Zabtiye, Çatalçeşme sokağı, 25 İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FİATLARI

	1 Sene	6 Ay	3 Ay	1 Ay
TÜRKİYE	1400 Kr.	750 Kr.	400 Kr.	150 Kr.
YUNANİSTAN	2340 Kr.	1220 Kr.	710 Kr.	270 Kr.
ECNEBİ	2700 Kr.	1400 Kr.	800 Kr.	300 Kr.

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlanlardan mes'uliyet alınmaz.

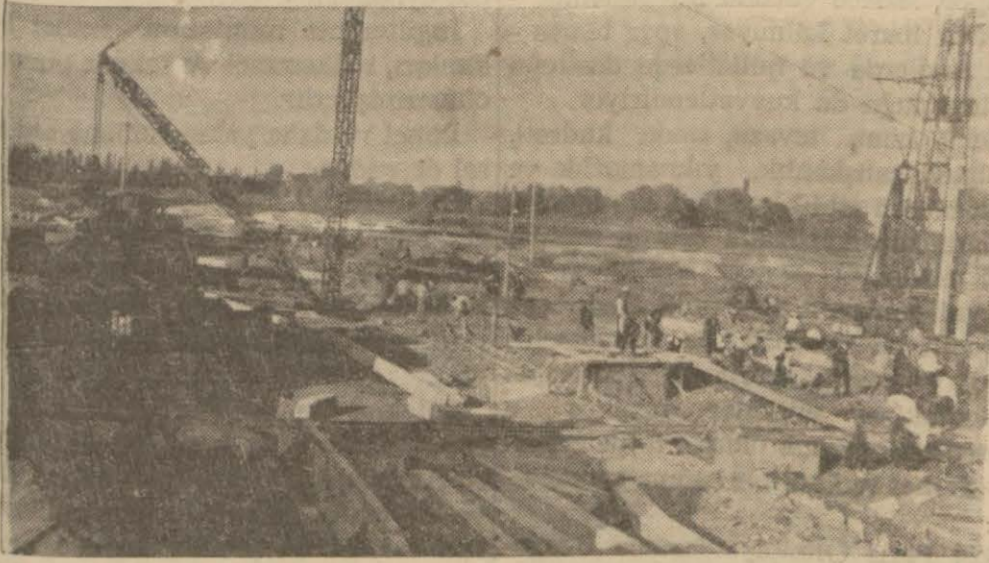
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu: 741 İstanbul
Telgraf : Sonposta
Telefon : 20203

MEMLEKET HABERLERİ

6 Kişiyi balta ile öldürenlerin akıbeti

Sivasta han sahibini, karısını ve dört çocuğunu balta ile öldürenler ölüm cezasına çarptırıldılar

Sivasta günden güne inşaatı ilerleyen cer atelyesinden bir görüntü

Sivas, (Hususi) Şehrimiz ağır ceza mahkemesini dört beş yıldanberi meşgul eden bir cinayet davası neticelenmiştir. Altı kişiyi kazma, ve balta ile öldürmekten suçlu Hampar ve O-hanes'i ölüm cezasına, Torik'i de yaşının küçük olması dolayısıyla 19 sene mahkûm etmiştir.

Suçluların işledikleri cinayet şudur: Sivasa bağlı kamyonlara hancılık eden Sarı Artin isminde birinin odasına bir gece yarısı girmişler, bütün aile uyurken Artini, karısını ve dört çocuğunu kazma ve balta ile vahşiyane bir şekilde öldürmüşlerdir.

Katiller cinayetlerini işledikten sonra handan çıkarılarak yakalanmışlardır. Şimdiye kadar bütün şahitlerle bakılan mahkeme nihayet suçluların ağır surette cezalandırılmaları bitmiştir. Karar temyize gönderilecektir.

Sivasta Bayram

4 Eylül - 1919 Sivas kongresinin açılış günü Sivashlarca büyük bayram olarak kabul edildiği için bu yıl da bu günün şerefine zengin çeşitli bir program hazırlanmıştır.

Bir kaç gün sonra Sivasta büyük şenlikler yapılacak, gece fener alayları tertip edilecektir. Ayrıca Halkevi gösterit kolu «Atatürk köyünde Uçak günü» temsilini verecektir.

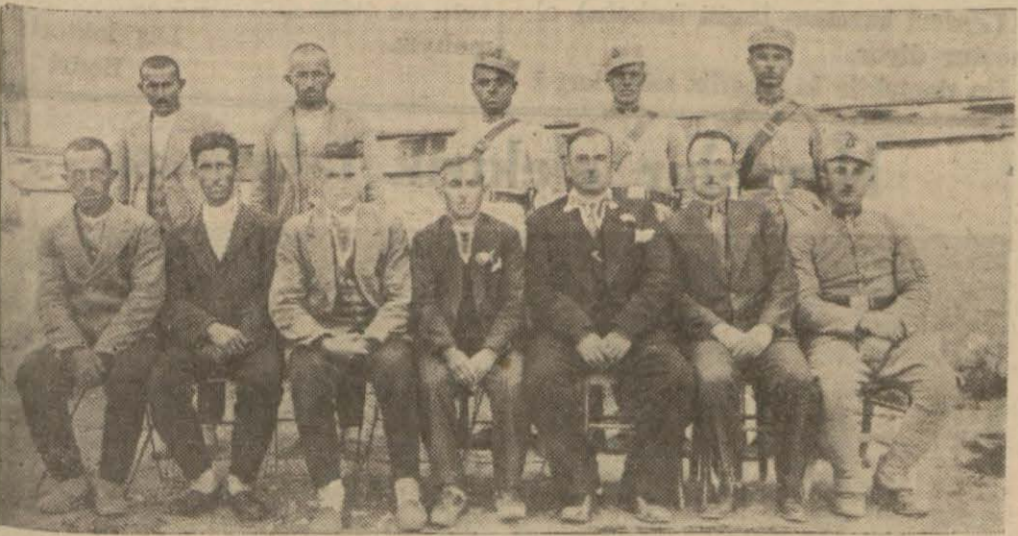
Sivas Erzurum Yolu

Sivas - Erzurum yolu üzerinde çalışma günden güne ilerlemektedir. Çetin kaya üzerinde çalışma son günlerde daha fazla bir suretle artmıştır. Yakında 112 inci kilometre açılacaktır.

Cer Atelyesi

Bayındırlık idaresi tarafından istasyonda yapılmakta olan cer atelyesindeki çalışma her gün biraz daha ilerlemektedir. Bayındırlık Bakanı Ali Çetin Ka-

Çayırhanlılar mekteplerine iki sınıf daha ilâvesini istiyorlar

Çayırhan nahiye müdürü, muallimi ve ihtiyar heyeti

Çayırhan (Hususi) — Nallihan ve Beypazarı şosesi üzerinde küçük bir nahiye merkezi olan Çayırhan idari teşkilât itibarile Nallihana bağlıdır. Şose üzerinde olduğu için uğrak yerdir. Bu itibarla daima hareketli kasabalarından biridir.

Çayırhanın bellibaşlı mahsulü princi ve Çayırhan princi her yerde rağbet görmektedir. Çayırhanda belediye

teşkilâtı olmadığı için kasaba ihtiyar heyeti tarafından idare edilmektedir. Halk okumaya çok heveskârdır. Kasabada bir ilköğretim vardır. Üç sınıflı olan bu mektep ihtiyacı daradar karşılamaktadır. Mektebin yüzden fazla talebesi vardır. Çayırhanlılar mekteplerine iki sınıf daha ilâvesini ve bir muallim daha gönderilmesini istemektedirler.

Anason ve İspirto fiçularına Su dolduranlar

İzmit inhisarlar idaresinde 3800 liralık bir ihtilâs meydana çıkarıldı

İzmit İnhisarlar Başmüdürlüğünde, anason ve ispirto fiçularına su doldurmak suretile ihtilâs yapıldığı bildirmiştim. Tahrikata el koyan İnhisarlar muntaka müfettişi, incelemelerini bitirerek raporunu İnhisarlar Umum Müdürlüğüne göndermiştir. Şimdilik tahakkuk eden ihtilâs miktarı 3800 lira kadardır. İhtilâs yapan memur İstanbulda bulunmaktadır.

İzmitte Kış Şimdiden Geldi

İzmit (Hususi) — İzmitte iki gündü beri havalar soğuk gitmektedir. Adeta şehri kış bastırması gibidir. Maahaza havaların bu gayritabii vaziyetinin böyle devam etmeyeceği ve yazdan kalma daha güzel günlerin avdet edeceği umulmaktadır.

Gölcükte Orta Oyunu

Gölcük Spor klübü bir orta oyunu tertip etmiştir. Meşhur kavuklu Hamdinin de iştirak edeceği orta oyununun hasılatı ile fakir çocuklara sünnet düğünü yapılacaktır.

Bayındırlık Müdürlüğünde Yeni Tayinler

İzmit Bayındırlık Müdürü Bay Adil Tekirdağ bayındırlık müdürlüğüne, Afyon bayındırlık mühendislerinden İsmail de İzmit bayındırlık müdürlüğü vekâletine tayin kılınmışlardır.

Türk Dili Hakkında Bir Konferans

İzmit Memleket Hastanesi Baş Doktoru Bay Nail Karabuda Halkevi salonunda Türk dili tarihi hakkında bir konferans vermiştir.

Yağ ve bal Bolluğu

Gazi Paşa da yağın kilosu 30 kuruşa satılıyor

Gazipaşa (Hususi) — Halk memur dolayısıyla yaylalara çıkmıştır. Yaylalarda su o kadar soğuktur ki bir bardak içmeğe imkân yoktur.

Bu sene arpa, buğday ve sair hububat mebzuldür. Buğdayın kilosunun 2 kuruşa ve arpa kilosunun da 1 kuruşa ineceği muhakkak gibidir.

Burada yağ ve bal da pek boldur. Yağın kilosu 30 kuruşa, balın kilosu 15 kuruşa satılmaktadır.

Ormancılık ilerlemiştir. Kereste nakliyatı Silifke çayından istifade edilerek yapılmakta ve sahilde 2 liradan 8 liraya kadar kereste satılmaktadır.

Karacabeyde müsamere

Karacabey (Hususi) — Mektep salonunda gençler birliği tarafından, bir müsamere verilmiş; Gömdüğüm o ci-han adındaki piyes temsil edilmiştir. Gençler, rollerini muvaffakiyetle başarmışlar, Bursa İisesinden Nihat Öz bir şiir okumuştur.

Bundan sonra birlik gençleri Doğanşporla maç yapmak üzere Bandırma'ya hareket etmişlerdir.

TAKVİM

AĞUSTOS											
Rumî sene 1852	31										Arabî sene 1355
Ağustos 18	Resmî sene 1936										Hızır 118
PAZARTESİ											
SABAH				Cem. ahar				İMSAK			
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
10	39	10	39	10	39	10	39	8	52	8	52
5	26	5	26	5	26	5	26	3	36	3	36
Öğle İkinci Akşam Yatsı											
S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.	S.	D.
E.	5	29	9	11	12	—	1	36			
Z.	12	14	15	56	18	48	20	22			

EKONOMİ

Zahire Borsasında Bir Haftalık Vaziyet

Arpa ve tiftik piyasası isteklidir

BUĞDAY : Mevsim iptidasından beri buğday piyasası henüz tabii şeklini alamamıştır. Piyasanın bu gayritabii vaziyetinden endişe eden tüccar ve bilhassa ihracat ile uğraşanlar, evvelce harice alivire olarak yaptıkları satışları kapatmak için ihracat fiyatından fazlasına buğday mübayaaya etmekte dirlir.

Bundan başka yağmur ve sair sebeplerden dolayı harmanların gecikmesi ve İç Anadolu buğdaylarının şimdiye kadar piyasaya dökülmemesi ihracatçıları müşkül bir mevkide bırakmaktadır. Halihazır fiyatları ile bu sene fazla miktarda ihracat yapmak kabilmemeyacaktır.

Ziraat Bankasının vaziyeti henüz tavazzuh etmiş değildir. Şimdilik mübayaaya için hazırlıklarda bulunuyorsa da hangi miktardan mübayaatta bulunacağı kat'î olarak tesbit edilmiş değildir.

Hafta içinde Ziraat Bankası Mersin limanı vasıtasile bir miktar sert buğday ihraç etmişse de bu satışlar piyasaya fazla tesir etmemiştir.

Geçen hafta satışlarında bundan bir hafta evvelisine kıyasen biraz düşüklük görülmüştür. Hafta sonu satış fiyatları: Ekstra Polatlı 6.30, Polatlı sıramalları 6.10, Alpuköy, Eskişehir âyarı 6.5, Anadolu sertleri 6.10, Trakya sertleri 6 kuruştur.

ARPA : Piyasa isteklidir. Bu sene memleketimizin arpa ihraç edileceği ümit edilmektedir. Nitekim hafta içinde iyi mallara 4 kuruşa kadar talep vardır. Dökme Anadolu arpaları Haydarpaşa teslimi 4.5, Trakya çuvalı 4.15 paradır.

Mısır piyasası isteksizdir. 5.10-5.20 kuruştan cüz'î satışlar olmuştur.

KETENTOHUMU : Hafta iptidasında 9.50 kuruşa kadar yükseldikten sonra haftanın son günü 7.75 e kadar düşmüştür. Satışlar ancak yağ fabrikalarının ihtiyacı nisbetindedir. Hafta içinde Londra piyasasında da düşüklük kaydedilmiştir. Şimdilik ihracat durmuştur. Londra borsasında fiyatlar eylül teslimi 6/7/11 dir.

KUŞYEMİ : Fiyatlar hafifçe gerilemiştir. Hafta sonu satışları 10,30-11 kuruştur. Tahmin edildiğine göre şimdiye kadar umum rekoltenin ancak % 40 ı satılarak ihraç edilmiştir.

Diğer hububat fiyatlarında geçen haftaya nazaran umumiyetle düşüklük kaydedilmiştir. Bakla talepsizlik yüzünden 5.25 den beş kuruş yedi paraya düşmüştür. Nohut ta 6.28 den 6.20 paraya düşmüştür.

TİFTİK : Piyasa isteklidir. Yalnız bazı tüccarlar vaziyetin inkişafını, daha doğrusu biraz daha yükselmesini bekliyerek mal satmakta mütereddit davranmaktadırlar. İngizlerin geçen haftaki gibi mübayaata devamı piyasayı bir kat daha kuvvetlendirmiştir. Hafta satışları 800 balye kadardır. İstek devam etmektedir.

Karahisar 107½, Konya malları 100-102, oğlak 115 kuruştan satılmıştır.

Keçikallarında ehemmiyetli değişiklik olmamıştır. 56 kuruştan talep vardır.

YAPAĞI : Trakya cinslerinden az miktarda 63-65 kuruştan satılmıştır. Anadolu malları üzerine iş olmamıştır. Piyasa ismen 46-47 kuruştur. Yalnız, Kars, Erzurum kızıl yapağının dan bir miktar 50 kuruştan satılmıştır. Geçen hafta da yapağı piyasasının heyeti umumiyesi gevşek geçmiştir.

YUMURTA : Durumda bir değişiklik yoktur. Fiyatların düşüklüğünü nazarı itibara alan tüccar yeniden yumurta getirmemektedir. Yalnız, evvelce yola çıkarılan yumurtalar ihracat olmadıktan buzhanelere nakletilmektedir.

Geçen hafta Filistin ve Maltaya cüz'î miktarda ihracat yapılmıştır. Fiyatlarda bir hafta evvelisine nazaran bir fark yoktur. Büyük sandık içerisinde birinci mallar 15-16, ikinciler 12-13 lira, ufak boy Trabzon ve Karadeniz mallarının birincileri 13, ikincileri 10-11 liradır.

FINDIK : Fındık fiyatları yükselmekte devam etmektedir. Hafta iptidasında 52-53 kuruşa kadar satılan fındıklar bir kaç gün içinde üç dört kuruş kadar yükselmiştir. Sivrilere fazla talep olmadığında fiyatlarda bir değişiklik olmamıştır. İç fındıklar 56-56½ sivrilere de 24 kuruştan satılmıştır. Fındık ihracatımız nazik bir devreye girmiştir. Dahilde alabilirdiğine yükselen fiyatları hariç piyasalar ödiyememektedir. Geçen hafta Hamburga yüz kilosuna 60 liradan bir miktar satış olmuşsa da sonradan siparişlerin arkası kesilmmiştir.

İspanya şimdilik piyasa harici tutulduğundan Hamburgda fındıkları miza yalnız İtalyanlar rekabet etmektedirler. İtalyadan alınan haberler bu sene rekoltenin pek fazla olduğu merkezinde. İç fındıklar için Hamburga 520 liralık ve sivri fındıkları için de 230-250 liralık arası teklifler yapılmıştır.

CEVİZ : Şehrimizde alivire olarak ufak tefek muameleler başlamıştır. Hafta sonu satışları 13,30 kuruştan yapılmıştır.

Almanya'ya yapılan son teklifler 100 kilosu için sıf Hamburg 20-23 lira arasındır. Rakip memleket ihracatçıların Hamburga 21 liraya kadar teklifler yaptığı duyulmuştur.

ZEYTİNYAĞI : Piyasada bir değişiklik olmamıştır. Yalnız ehemmiyetli bir zeytinyağı müstahsili olan İspanyanın cihan piyasasından çekilmesi dolayısıyla alıcı memleketler ihtiyacalarını piyasaımızdan ve diğer zeytinyağı istihsal eden memleketlerden tedarike mecbur kalacaklardır. Halbuki memleketimizde ihraç edilecek derecede yağ bulunmadığından bu siparişler karşılanamayacaktır. Yeni sene mahsulü de ancak dahili sarfiyata tekabül edecek kadar az olduğundan ihracat için bir şey ümit edilemeyeceği kuvvetle tahmin olunmaktadır. Son yedi gün satış fiyatları: Sabunluklar 42-43, yemeklikler cinsine göre 46-55 kuruştur.

İzmitte tütün rekoltesi

İzmit (Hususi) — Yeni yıl tütün rekoltesi İzmit ve havalisinde çok nefis bir haldedir. Rekolte miktarının 2 milyon kilo olduğu tahmin edilmektedir. Eskiden kalma stok mahsulü yoktur. İzmitte kavun, karpuz pek boldur. Bu kadar bolluğa hiç bir sene rastlanmamıştır. Her taraf kavun karpuz sergilerle doludur.

Vilâyetimiz 9 eylül İzmit panayırına geniş bir kadro ile iştirak edecektir. Vilâyetin bütün ihraç maddeleri bu vesile ile teşhir edilecektir.

İzmitte tütün işçilerinin vaziyeti

İzmit (Hususi) — İzmitte inhisar imalâthanelerinde çalışan işçilerin cumartesi yevmiyelerinin kaldırıldığını yazmıştık. Son Postanın neşriyatını nazarı dikkate alan inhisarlar umum müdürlüğü işçilerin cumartesi günleri çalışmaları için İzmit başmüdürlüğüne emir vermiş ve işçiler tekrar çalışmaya başlamışlardır.

Bura işçileri bu karardan son derece memnun bulunmaktadırlar.

Niksarda futbol maçı

Niksar, (Hususi) — Niksar İdman Yurdu gençleriyle Ünye sporcuları arasında kalabalık bir halk kitlesi önünde yapılan maç 1 - 1 beraberlikle neticelenmiştir.

İstanbul adliye sarayı için seçilen yer niçin fena?

Bu arsa 50,000 lirahk fazla masrafa mal olacak, üstelik yapılacak bina da birşeye benzemeyecektir

Eski adliye sarayı yandıktan sonra

Bir kaç gün önce yeni adliye sarayının yapılmasına başlanmadan evvel arsa olarak seçilen yerin bir defa daha gözden geçirilmesi lüzumuna işaret etmiştik. Aradan geçen zaman zarfında bu yazımızın birçok yerlerde göze çarptığını gördük, bu arada, Ankarada oturan, mimaride mütehasşis bir okuyucumuzdan dikkate değer bir mektup aldık. Onu da aynen aşağıya koyuyoruz, eğer bu neşriyatımız meselenin bir defa daha gözden geçirilmesini temin edecek olursa kendimizi mes'ud sayacağız. Okuyucumuzun mektubu şu du:

Adliye sarayı projesi

Şehircilik bakımından:

Modern şehircilik prensip halini alan bir düşünce vardır. Şehrin hükümet işlerinin görüleceği bir merkez tesis etmek ve devlet kapılarını onun etrafına açmak.. bunun mimarlık bakımından, şehircilik bakımından, devletle halkın teması bakımından.. Ve daha bir çok bakımlardan büyük faydaları vardır.

Çok ümit edilir ki yarın İstanbul'un imar plânını yapacak mütehasşis da bu ciheti gözden kaçırmıyacaktır. Şimdiki arsa çok sapa, köşede kalmış şekildedir. Adliye sarayının burada kurulmasına âmil olan sebepler nelerdir acaba?!

Tramvay yoluna uzaklığı, otomobil yoluna mâlik olmayışı, arsanın topoğrafik vaziyetinin (çünkü bu vaziyette binanın onda bir masrafı aşağı yukarı toprak düzeltilmesine sarfedilecektir) kötülüğü, bir meydan karşısında veya bir park içinde bulunmayışı, ceza müesseselerile olan irtibatlılığı mıdır..

Yanan Adliyenin yeri bu bakımlardan çok daha güzeldi. Adliye sarayı nerede yapılmalıdır?

Bunu mütehasşis Prost'dan sorup fikrini almak daha iyi olacaktır. Çünkü o adam hiç değilse bugün bile yapacağı plânın eskiz halinde kafasında ve

ya resim blokunda izlerini çizmiştir.

Mimarlık bakımından:

Eğer okuyucular bir gün Beyoğlundan geçerken İzzet Kayanın vitrinlerine bakmışlarsa Adliye sarayı projesinin bir prespektifini her halde görmüş olacaklardır. Tesir itibarile bodur kalan ve ruh itibarile daha çok yabancı görünen projenin plânlarını da bir gün Nafia dergisinde gördüm.

San'at kıymetini ve düşüncesini bir tarafa bırakınız, bugünkü mimarî görüşlerimize çok zid tarafları vardı. Yeni mimarlığın birinci arzusu konfesyonel olmasıdır. Bu binada ise yegâne karakter olarak göze çarpan şey bir mühendis mektebi talebesi veya Akademi mimarlık talebelerinin etüd eseri olarak verecekleri netice kadar eksik oluşu idi.

Eğer muhakkak bu proje tatbik edilecek olursa Türk mimarlığı ve şehirciliği iyi bir not alacak değildir.

Ekonomi bakımından :

Yeni proje o arsanın malı değildir. Çünkü arazi nazarı dikkate alınmadan yabancı bir memlekette hazırlanmıştır. Arsanın topoğrafik vaziyeti ise çok ârizalıdır. Projede esas olarak mevcut yol seviyesi alınmış ve katları ona göre tanzim olunmuştur. Bu takdirde bir buçuk kat intifaında ve bütün arsanın derinliğinde hafriyat yapmak mecburiyeti vardır. Bu, binanın maliyet fiatı üzerine çok tesir eder.

Bir fenalığı da bu şekilde seviye itibarile çok aşağıda kalan ve terasadan istifade edemeyecek olan yeni şekilde arsanın en çok beğenilen tarafını teşkil eden denizden görünme imkânı da elde edilmiş olmayacaktır.

Netice:

Şehircilik bakımından arsanın vaziyeti fenadır. Önündeki sokak bir mahalle sokağı kadar dardır. Genişletilemez de. Çünkü Babâlinin arsası sokak seviyesinden çok daha aşağıdadır.

Bir meydan tesis olunamaz.. otomobil bekleme meydanı kurulamaz, Düz

İstanbul

un

Yaşattığı

Tarih sayfaları

Reşad Ekrem Koçu

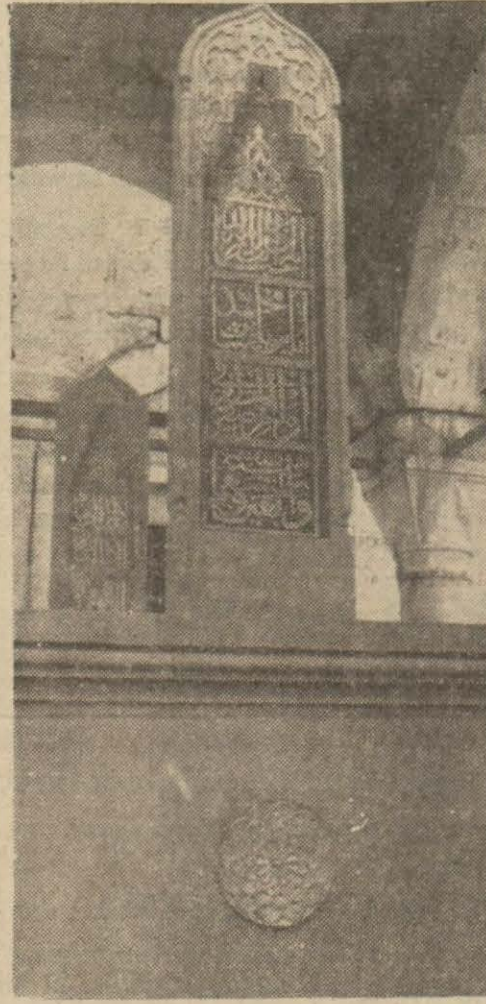
Eyüp, tarih ve san'at eserlerinin yığılı bulunduğu bir yerdir. Bugün bunlardan

Ayaspaşanın kabir taşı

Türk taşçılığının nefis bir eserini göz önüne koyuyorum: Ayas paşanın kabri

Mehmet oğlu Ayas paşa, on altıncı asır ricalindedir. Yeniçeri ağası olmuş. Yavuzun Mısır seferinde bulunarak yaralıklar göstermiş, Kanununun ilk zamanlarında Anadolu Beylerbeğisi, Şam beylerbeyi tayin edilmiş, Rodos seferine iştirâk etmiş ve bu seferde pek çok hizmet etmiş, Buğdan seferine, Barbaros ile beraber Korfu adası seferine gitmiş, 942 hicri yılında ikinci vezir, ve İbrahim paşanın idamından sonra da sadrazam olmuş, 946 da İstanbulda zühur eden büyük veba salgınında bu makamda bulunurken vefat etmiştir. Yerine Lütü paşa Sadrazam olmuştur.

Sermimar olan Acem İsa da, gene bu

veba salgınında Ayas paşadan az sonra vefat etmiş, Koca Sinan da Lütü paşanın tavsiye ve himayesile Sermimar olmuştur. Ve ilk iş olarak da Ayas paşada bir türbe yapmağa memur edilmiştir.

Ayas paşanın Eyüpte bulunan türbesi, dört tarafı açık, sütunlar üzerine istinad etmiş bir kubbeden ibarettir. Fakat kabir taşı, Türk taşçılığının en güzel eserlerinden biridir. Gayet sade fakat o nisbette güzel olan bu kabir taşlarının yazısı, koyu nefti bir zemin üzerine altın yaldız ile yazılmıştır.

Reşad Ekrem Koçu

ayak değildir. Denizden görünmez.. Adliye sarayının yapılacak yeri mütehasşisler tarafından ileride şehir plânına da uygun gelecek şekilde tayin ve tesbit olunmalıdır. Projesi olgun, randımanlı ve rasyonel değildir. Çok etüd edilmesi lâzımdır.

Projenin arsaya intibak etmemesi yüzünden 50000 lirahk bir para hafriyat gidecektir. Projenin tertibinde koridorlar ve salonlar ışsız, karanlık eski binadaki veklinden daha aşağıdadır. Yeni ve güzel bir arsa bulunduktan sonra oraya yeni güzel yerine uygun ve yabancı ruh değil ulusal duygularımızı temsil edecek bir bina kurulmalıdır. Bu bina Türk Cumhuriyetinin Hakevi olacak kadar asil, mütevazı fakat yüksek kıratta bir şey olmalıdır.

Varnada milli elbiselerle geçit resmi yapıldı

Sofya, 30 (A.A.) — Bugün Varnada bazı hükümet azasının, mahallî makamların ve büyük bir halk kitlesinin huzurunda ziraat mevsiminin kapanması şenlikleri yapılmış ve Varna muntakası köylülerinden 30 bin kişi milli elbiselerle bir geçit resmi yapmışlardır.

Spora millî bir kıymet ve ehemmiyet vermeliyiz

Napolyon Vaterloda sporcu İngilizlere yenildi. Biz sporu maddî menfaat gayesinden uzak tutarak millî bir düşünce ile yapmalıyız

Yazan: Millî takım sabık solacağı Bedri Gürsoy

Bugün artık tamamen anlaşılmuştur ki spor, sadece vücudü kuvvetlendir - mekten ibaret kalmıyor, spor temas - ları ferdlerde ve milletlerde dostluğu ve topluluğu da kuvvetlendiriyor.

Zekâ, azim, tevazu, irade kudreti, metanet, çalışkanlık, ıltınamazlık ve daha bunun gibi birçok iyi sıfatları insanlara kazandırmakta sporun mühim rolü vardır.

Aynı zamanda spor milletlerin en kuvvetli bir propaganda vasıtasıdır. Ferdî ve cem'î sporlarda gösterilen muvaffakiyet milletler arasında - o sporcunun mensub olduğu millete karşı - derhal umumî bir sempati uyandırır:

924 Paris Olimpiyadlarında Uruguay adına bile ehemmiyet vermeyen halk, Uruguay futbol takımının gösterdiği muvaffakiyet ve şampiyonluğu kazanması üzerine göğüslerinde Uruguay bayrağını taşımağa başlamışlardır.

Bir zamanlar meşhur Fransız boksörü (Karpaniye) Fransaya öyle muhâbbet kazandırmıştır ki bu meşhur boksörü görmek için Parise seyyah akını bile olmuştu.

Güreşçilerimizin Balkanlarda daimî zaferleri unutulur mu? Ve bu defaki bayrağımızı tamımları, şerefleştirmeleri ne kadar büyük bir kazançtır.

danın ehemmiyetini gösteren misallerdir. Yalnız burada - maatteessüf herkesin pek anlıyamadığı, bilmediği, kavrayamadığı pek mühim bir nokta vardır. -

Muvaffakiyetler iyi nevice verdiği gibi gayri tabii hezimetler de o nisbette fena ve aksi tesir yapar. Bunu hiç bir zaman unutmamalıdır.

Sporcudaki yaş meselesi yoktur. (6) yaşındaki bir yavrunun da (86) yaşındaki bir ihtiyarın da kendisine göre sporu vardır. Bütün medenî memleketlerde herkes spora âşıktır ve herkes sporcudur.

Sporcunun vücudü demir gibi kuvvetlidir. Meşakkatlere, hastalıklara muafiyeti ve mücadelesi fazladır.

Sporcu iyi bir askerdir. İcab ederse uykusuz kalır, yol yürür, ata biner, atlar, didirir, işte bundan dolayıdır ki vatan müdafaasında mükemmel bir asker olur.

Sporcuların mükemmel birer asker olduklarını tarihten iki canlı ve mühim misalle anlatalım.

Napolyon bir çok milletleri mütemadiyen mağlûb ediyor. Yalnız büyük «Vaterlo» muharebesinde İngilizlerin harikulâde azimkâr ve muntazam harb edişine dayanamıyor mağlûb oluyor..

Muzaffer İngiliz ordusunun başkumandanı (General Velington) bu zametli zaferin hikmetini nede buluyor bilir misiniz?.. İngiliz sporunda. (Zaferi kazanan İngiliz futbolu) olmuştur diyor.

Bu demektir ki, İngiliz askerleri i -

çinde spor disiplinini kavramamış, futbol oynamamış tek bir kişi yoktur.

İngilterenin muntazam futbol takımları, mükemmel ve teknik bir ordu oluvermişlerdir.

İkinci ve daha yakın zamana aid misal de şudur:

İngiltere ve Amerikada bizde ve diğer memleketlerde olduğu gibi mecburi askerlik yoktur. Bunların sulu zamanındaki orduları ehemmiyetsiz, profesyonel bir kuvvet teşkil etmekte - dir.

Nitekim Umumi Harb esnasında hiç kimsede başlangıçta İngiltere ve bilâhira - me Amerikanın pek büyük askeri kuvvetler temin ederek harbin mukadderatı üzerine bu şekilde de müessir olabileceğini zannetmemiştir. Halbuki bu milletlerin doğduğundanberi sporla uğurlmuş olan efradı sporun kendilerine bahşettiği kıymetli evsaf sayesinde, derhal sporculuktan askerliğe geçebilmişlerdir.

Sporu spor diye yapmak, asla hasis ve maddî istifadeler beklemek lâzımdır. Zira bu yolda sporumuz senelerdir, geri geri gitmiştir. Kulüpeçülüğü değil memleket sporunu göz önünde bulunduracağız.

Kendi sıhhati, kendi kuvveti, memleketinin selâmeti için spor yapan gençler yetiştireceğiz.

Futbolcu topa vururken, atlet meydana koşarken, dağcı dağlara tırmanırken, tenisçi raketini savururken, yüzücü denize dalarken, denizci küreklere asılırken, binici atını koştururken, boksör yumruğunu yapıştırırken kafasında yalnız şu düşünce yer tutacaktır. Vücudümü kuvvetlendirceğim, sağlam olacağım, kuvvetli nesil yetiştireceğim. Türki sıhhat ve kuvvet gerektir. Spor yapıyorum. Dimağım ve bedenim memleketimin yükselmesi için daha mükemmel işiyecek ve çalışacak.

Sporu gayesine vardırıran bu doğru yolu tuttuktan sonra, muvaffak olacağımıza emin olabilirsiniz. Bu iş tabiidir ki birdenbire olmaz, çok çalışmak lâzımdır. Azim ve irade kuvveti ister. Elverir ki biz çalışalım ve bu yürüyeceğimiz yolu bilelim.

Memleketimizde çok istidad sahibi sporcular yetişmiştir. Lâkin hiç bir zaman bunlardan memleket namına lâzım geldiği kadar istifade edilmemiş - tir.

Emin olalım ki yakın zamanda hükümetimiz ve yeni spor idarecilerimiz önümüze yepyeni ve mükemmel bir çalışma yolu koyacaktır.

İşte o zaman çizdiğimiz yolda tertemiz bir gaye uğrunda, canla başla hepimiz çalışmalıyız, uğraşmalıyız.

Neticede her sahada Türk milletini yükselttikçe yükselten Atatürk Türkiyesine lâyık, tam manasile merd, kuvvetli ve çelik gibi Türk sporcuları olmalıyız.

Diş doktoru
Bedri

Nevşehir elektrik fabrikası

Nevşehir elektrik fabrikasının temel atma töreninde bulunanlar

Nevşehir (Husufî) — Nevşehirde yapılacak olan elektrik fabrikasının temel atma merasimi Nevşehir halkının coşkulu tezahüratı arasında vali Faik Üstün tarafından yapılmıştır. Temelatma merasiminde belediye reisi Şükrü Süer bir nutuk söylemiş, şimdiki kadar zulmet içinde yaşayan Nevşehirin altı ay sonra nura kavuşacağını müjdelemiştir.

GÖNÜL İŞLERİ

Aşk Ve Çocuk

«23 yaşındayım. Altı senedir evliyim. İki erkek çocuk anası da oldum. Fakat bu altı sene hayatımın en acı günleri ile geçti. Kendimi dünyanın en bedbaht kadını sayıyorum. Kocamı bir türlü sevmiyorum. Çocuklarının sevgisi bile beni ona bağlamıyor. Bütün bu perişanlığın sebebini de, 6 yıl evvel sevdiğim bir genci unutamadığımda buluyorum. Tam bir buhran halinde yaşıyorum.

Evlenmeden bir sene evvel bu gençle tanışmış ve sevmişçe başlamıştık. Fakat o, henüz hayatını kazanamıyordu. İkimizin de mes'ut olabilmemiz için bir kaç yıl daha beklememiz lâzımdı. Ben, ona o kadar bağlı idim ki, saçlarıma ak düşünciye kadar sabredegimi söyledim.

Fakat bir gün annemle kardeşimin ısrarlarına dayanamadım, şimdiki ko -

camla evlendim. Altı yıl bahtiyar olacağımı, kocamı seveceğimi sandım. Fakat bütün ümitlerim boş çıktı. Ona bir türlü ısınamadım. Ne yapayım, nasıl hareket edeyim. Beni bu müşkül vaziyetten kurtar Teyzeciğim.»

Ankara Dikmen bağları M. M. Sızan Kızım, insanlar yalnız aşkla bahtiyar olmazlar. Bazen en küçük bir şey insana yaşamak neçesi verir. Sizin de güzel iki oğlunuz var. Bundan büyük bahtiyarlık mı olur?.. Kendinizi onların hayatına veriniz. O iki yavruyu sevgi ve şefkatinizle büyüteceğinizi, yetiştireceğinizi, okutacağınızı, sonra genç birer erkek olarak hayata çıkaracağınızı düşününüz. Bu az bahtiyarlık mıdır? Onların size vereceği büyük ıftihar, sizin olmuş sandığınız ümitlerinizin yaşadığını isbat edecektir.

Kemalle ermiş, yuva sahibi olmuş, (ana)lık vazifesini sırtına yüklenmiş bir kadınsınız. Mazi, bütün hatıralarile artık gözünüzden tamamile silinmeli ve evinizin, çocuklarınızın hayatına bağlanmalısınız. Başka türlü hareket sizi bedbaht ve perişan eder.

TEYZE

Büyük Bir İnsan: İngiltere Kralı Sekizinci Edvard

"İnsanların içinde, onlarla beraber aynı sıkıntıyı ve elemeleri çekerek yaşadım,"

Şehrimizi şerefliendirecek olan 8inci Edvardın hayatı bir albüm kadar mütenevvidir

Kral İngiltere Lik maçı finalinde başlama vuruşunu yaparken

KRALIN MÜTEVAZİ HAYATI

20 kânunusani 1936 gecesi... Büyük Britanya imparatorluğunun nüfuzu altında bulunan 450 milyon halk bir taraftan kendilerini baba gibi seven bir hükümdarın ölümüne ağlarlarken, diğer taraftan da sevgili bir kardeş gibi tuttıkları Pres Dö Galin imparator ilân ediyorlar ve onun tahta çıkışını tes'îd ediyorlardı. Keder ve sevincin samimi olarak bir arada yaşadığı nadir zamanlardan biri de bütün dünyanın kendisine hususi bir hürmet ve sempati beslediği Prens Dö Galin kral oluşu zamanına tesadüf eder.

Onun yakınları kendisine David derlerdi. Bu isim kendisine Kitabı Mukaddesten çıkarılıp verilmişti ve yedi tane olan isminin sonuncusu idi. Kitabı Mukaddes te David, yahud Davud, Golyatı yenerek hükümdar olmuştu...

Bugünlerde şehrimizi şerefliendire-

İngiltere Kralı Japon kıyafetinde çek olan kıymetli kralın isimleri şunlardır:

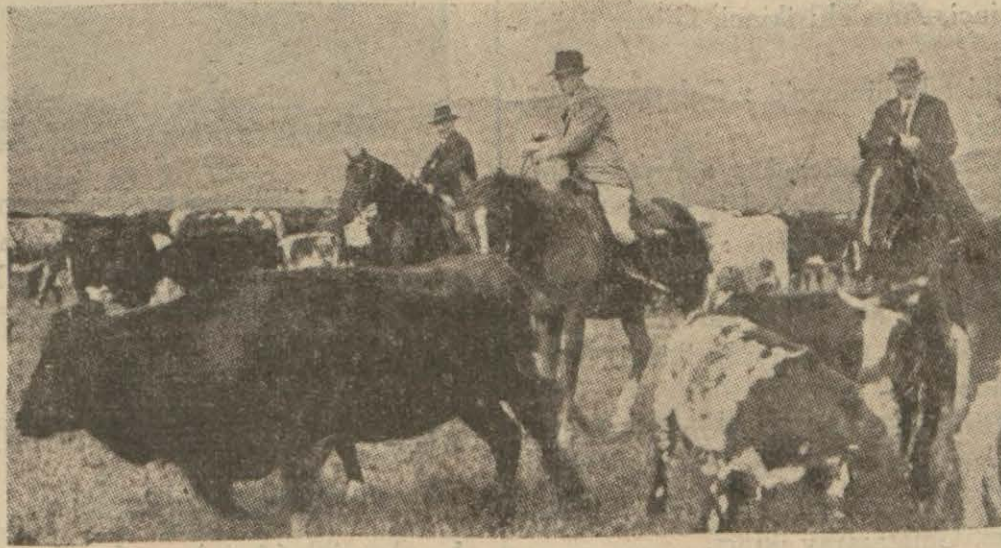
Eduard - Albert - Chretien - George - Andre Patrick - David.

Lâkapları da şunlardır: Prens Dö Gal, Cornouailles ve İnverness Dükası, Killarney Baronudur.

Tahsil hayatı
Sekizinci Edvard 23 temmuz 1894 te Surrey Kontluğunda Richmond Parkta doğmuştur.

1914 te askerlik çağına girdi. O tarihe kadar bir kral oğlunun görmesi lâzım gelen bütün tahsil derecelerini aştı. Behriye mektebini bitirdi. Üni-versiteye girdi. 16 yaşında bulundu-ğu sıralarda büyük babası Birinci Edvard ölmüş fakat o sıralarda Paris sefiri bulunan Sir Francis Bertie vasıtasile şifahi bir vasiyette bulunmuş ve torununun Fransada tahsil etmesini istemişti. Onun bu sözü yerine getirildi ve vasiyet mucibince Breteuil Markisi Hanrinin yanına misafir edildi.

Yedinci Edvard, Breteuil Markisini severdi. Onun için: «He is a good Mixer» derdi. Bu sözle de Hanrinin insan terbiye etmesini bildiğini ifade

Kral Kanada'da çiftliğinde

etmek isterdi. Terbiye, adabı muâşeret insana lâzımdır. Fakat omuzlarına içtimaî birer vazife alacak insanların, muhabbet telkin etmek, arkadaş olmak hasletine de malik olmaları gerektir. İşte bugünkü krala bu tevazuu ve muhabbeti aşılıyan Breteuil Markisi Hanridir.

Hanri kraliyetçi idi. Fakat bugünkü haşmetli hükümdarın büyük babası meşhur cumhuriyetçileri onun sofrasında tanıdığı. Gambetta, genç sosyalist Brianol hep bu evin müdavimi idiler.

Fransada iken

Prens Dö Galin Pariste Bolonya ormanlarının bir köşesinde geçirdiği hayatı bilenler diyor ki:

— Prens mahcubdu, çocuk çehresi le etrafına bakındığı zaman istikbalde omuzuna yüklenecek mes'uliyeti bilgi ile tahfif etmek için herşeyi öğrenmek isterdi. Yumuşak ve güzel çehresinin altında azim ve iradenin izleri okunurdu.

Dört ay müddetle orada kaldı, bir tek defa ağzından bir İngilizce kelime çıkardığı duyulmadı. Veliahd Fransaya giderken evine ve ailesine Fransıca'yı mükemmel öğreneceğini ve bir tek kelime İngilizce kullanmayacağını vadedmişti.

Umumi Harbin arifesinde

1912 senesinin ilkbaharında Bolonya ormanlarında dolaşanlar her sabah lâcivertler giyinmiş sevimli bir delikanlının yanındaki kimselerle Fransızca şakalaştığını duyarlar, fakat onun kim olduğunu pek bilmezlerdi.

Delikanlı harikulâde güzeldi. Gözleri mavi idi. Pembe bir teni, altın renkli saçları vardı.

1913 senesinde yani Umumi Harbin arifesinde almanca'yı yerinden öğrenmek üzere Almanya'ya gitti.

— Ben Fransaya gideceğim... Fransaya gitmek istiyorum... Gitmeliyim.

Umumi Harbin içinde İngiltere Harbiye Nazırı Lord Kitchner bu türlü çıkışan hâki elbiseli ve üniformalı delikanlı kimdi?

— Ölürsem ne olur?... Dört kardeşim var, diyordu.

Lord Kitchner ise: — Öleceğinizi muhakkak bilsem gitmenize belki muhalefet etmem, fakat ya esir olursanız?...

Harbiye Nazırı, genc Davidin Golyat karşısında mağlûb olmasına tahammül etmek istemiyor. Jean Sans-terre gibi Bavyera kalelerinin birinde esir olabileceğini düşünerek ayak d-retiyordu.

Nihayet genc David dayanamadı, 17

teşrinisani 1914 te Flander cephesi kumandanı John Frenchin yaveri olarak harbe gitti.

Cephede, ileri karakollarda

Sirasile Charles Munnoya, Lorde Hornee hizmet etti. Fakat onu bu türlü hizmetler tatmin etmekten uzaktı, Erkânharbiyeye mensub olmak, gerilerde hizmet etmek istemiyor, sıperleri, hücumları arıyordu... Serbest kaldığı zamanlarda işini gücünü bırakıyor, ileri karakollara, muharebe e-

Sekizinci Edvard Hindu kıyafetinde den kıt'aların arasına karışıyordu.

Tecrübelerden istifade

1919 da harb bittikten sonra bir gün şöyle bir nutuk irad etti:

«Harbi Umumide üzerime aldığım vazife manasız ve şümulsüzdü. Fakat denizcilik sahasında iyi çalıştım. Bu dört sene zarfında, nefsimle ve vicdanımla karşı karşıya kaldım. İnsanların içinde, onlarla beraber aynı sıkıntı ve elemeleri çekerek yaşadım.

İstikbalde üzerime yüklenebilecek mes'uliyetleri düşündükçe, bu kazandığım tecrübelerden istifade edebileceğimi tahmin ediyorum.»

Dünyanın her bucağında

1921 den sonra Prensın hayatı bir resim albümü kadar mütenevvi oluyor. Onu dünyanın her bucağında semanın altında, her çeşit kılığa bürünmüş olarak görüyoruz.

Dünyanın en güzel atlarına binmek, en mükemmel ve çeşidli iklimlerde dolaşmak, en güzel ve nadide avları avlamak, beyaz fillerin sırtına binmek, Kenyaya gitmek, dikenli mimozaların altında aslan beklemek...

Şimdi beyaz keten elbiselerin içinde Sierra Leonedeki zenci şeflerini kabul ettiğini göz önüne getiriniz, sonra

Pehlivanlar kahvesinde bir çok macera dinledim

Eski pehlivanlarımızdan Kurtdereli, Filiz Nurullah, Koca Yusuf, Adalı Halil ve Kızılıklı Mahmut gibi beynelmilel güreşçilerin resimlerini, hatıralarını toplayan Refet neler anlatıyor?

Yazan: Sellm Tevfik

Kara Ahmed... Kuddereli... Filiz Nurullah... Aliço... Koca Yusuf... Gavaz-oglu İbrahim... Adalı Halil... Kızılıklı Mahmut...

İşte çelik gibi pazularile kâinata nam salmış daha bir sürü insan ki, ele ele verseler, Beyazıd kulesini temelinden bir fidan gibi söküp Okmeydanının orta yerine yerleştirebilirler.. Hepsinin, büyülmüş, çerçeveletilmiş boy resimlerle dolu duvarlara göz gezdirince, insan kendisini bir kahvede değil, bir şampiyonlar müzesinde sanıyor.

Türbedeki kahvenin, bu pehlivanlar kadar meşhur olan sahibi Refet:

— Fakat, diyor, tamam değil bu koleksiyon... Resimlerini ele geçiremediğim birkaç pehlivan daha var...

— Nasıl tophiyabildin bunları?

— Hiçbir antika meraklısı, hiçbir pul meraklısı, benim bu koleksiyonu ele geçirinceye kadar çektiğim zahmetle karşılaşmamıştır.

Koca Anadoluda, uğramadık köy bırakmadım. Eğer yol masraflarını da hesaba katarsam, bu resimler bana bir apartman parasına mal olmuştur. Onun için, evlâdım gibi severim her birini.

— Bunların resimlerle beraber hatıralarını da toplamışsındır tabii?

— Elbette!

— O halde sende kimbilir ne hikâyeler vardır bunlara dair?..

Refetin birer evlâd gibi üzerlerine titredikleri resimlerinde dolaşan gözleri sevgi ile, hürmetle, ve tapışa benzeyen bir takdirle dolu. Bakışlarını onlardan alıp gözlerime veriyor, ve eli dudakları sebebi meçhul bir hiddetle bükülüyor:

— Eğer şu adamlar bir gün mezarlarından fırlasalar, muhakkak evvelâ Babâliye saldıracaklardır... Hakların da neler uydurulmadı Yarabbi?.. Halbuki, bunların hayatlarında, muhayyelenin icad edemeyeceği öyle hatıralar, öyle hikâyeler var ki.. Fakat a- ryan soran kim? Eloglu kalem eline

aldı mıydı, tek satıra bin palavra sığdırıyor!

— Bunların arasına şimdiki pehlivanları niye katmadın?

Refet kaşlarını çatı:

— Hangi pehlivanları?

— Meselâ Dinarlı Mehmedî, Mülâ-yimi, Kara Aliyi, Tekirdağlıyı filân?

— Geç efendim... Bir Cim Londres için birbirlerine giren çolukçocuğa pehlivan mı derim ben?..

Fransızca bir kuvvet kitabı vardır.

O kitaba, dünyaya gelmiş, geçmiş olan en kuvvetli adamların resimleri basılmış, başardıkları marifetler yazılmıştır.

Meselâ bir İtalyan Canya varmış. 550 okka ağırlığındaki kayayı ipinden tutunca bir metro havaya kaldırırmış. Hem de tek parmakla...

Gene o kitabda yazıyor: İsmi aklımda değil, müthiş bir Alman varmış: Kuvvet ölçüsü denilen aletin yaylı demirine bir yumruk vurunca, kurşun topu tam 80 dereceye çıkarırmış.

O 550 okkalk kayayı, ve kuvvet ölçüsünü Pariste Koca Yusuf'a göstermişler. Koca Yusuf, bir metroya kaldırılması marifet sayılan kayayı kaldırınca, çakıl taşı gibi on metroya fırlatmış. Sonra, kuvvet ölçüsünün yaylı demirine bir yumruk atmış. Hem yay parçalanmış, hem de (80) dereceye yükseltilmesi kitabda yazılan kurşun top, kırılan dereceden fırlayıp yok olmuş.

O zamanın yabancı pehlivanları, bunları alt etmekten ümidi kesmişler. Meselâ Koca Yusufun karşısına çıkıp ta üç dakika dayanabilen pehlivanın kurumundan geçilmezmiş. Hele Yusufu beş altı dakika uğraştırabileni:

— Müthiş adam! diye parmakla gösterirlermiş!

Düşünün ki Koca Yusuf, Amerika hıların lûgatlarını değiştirmiş. Herifler kuvvetli sıfatının yerine «Yusuf» kelimesini kullanmağa başlamışlar. Zorlu buldukları birisi için:

(Devamı 8 inci sayfada)

ra 1925 tarihinde ufak bir midillinin sırtında cenubi Afrikada kendisini selâmlamağa gelen heyetleri kabul ettiğini hatırlayınız... Binlerce kâğıd fenerle süslenmiş olan Hong-Konga g-riyor. Beyaz panamadan kanotye şapkasının modasını çıkarıyor.

Napolyonun mezarında

Japonyada Nara parkında herkesin hayretle açılan gözleri önünde başı açık dolaşiyor. Avustralyada hâki üniformasını tekrar giyiyor. Sent Elen adasında Napolyonun mezarı başına kendi elile bir mese fidanı dikiyor. Yeni Zelandada talebelerle konuşuyor. Kanadada bir çiftlik sahibi gibi yaşıyor. Toprağı bizzat ekiyor, komşu köylülerle ahab oluyor.

Herşeyi öğrenmek

Dünyada görmediği, gezmediği yer kalmıyor, beş kit'a üzerinde gizli ne varsa hepsini meydana çıkarmak, herşeyi öğrenmek istiyor. Bir defa bir yerde tanıdığı bir insanı bir daha kat'iyyen unutmuyor. Ve her defa İngiltereye döndüğü zaman dana olgun geliyor.

Amerikada tetkikler

Umumi harbin dünya üzerindeki tahribatını çok yakından görmüştür. Londrada işsizlik artmış, kimse gülmek istemiyor, herkes müteessir.

Tekrar İngiltereyi bırakıyor ve gene seyahate çıkıyor. Amerikaya gidiyor. Bu sefer iktisadî meseleleri yakından tetkik ediyor. Her gittiği yerde halkın gittikçe artan muhabbetile karşılaşılıyor, gazeteciler kendisini rahatsız ettikleri halde, arkadaşlarını incitmek istmeyen bir insan sıfatı ile, en manasız suallerine de cevablar veriyor.

Niye evlenmiyor? Bunun cevabını vermek hayli zordur. Dün de bugün de kimi istese alabilirdi. Onun aşk maceralardan bahsettiler, fakat hiç birinin asıl ve esası çıkmadı, gönlü neka-

dar kabarırsa kabarsın o memleket meselelerini, dünya gâilelerini düşünürken, evlenmeği hatırına getiremedi.

Belki de iyi kalbli olduğu için evlenmiyordu. Öyle ya, bir tanesini alırsa binlercesinin kalbini kıracaktı... Sonra üç tane de kardeşi vardı, hele onlar bir sıraların savsınlar, elbette kendisine sıra gelirdi.

Mütevazî bir hayat

1927 de Afrikada bulunduğu sıralarda kralın sıhhati hayli bozulmuştu. Onun için İngiltereye geldi. Kaçmak istediği zamanlar Fransaya gidiyordu. Ahabları her çeşid insanlardı. Bu bu-susta büyük babasını taklid etmiyor-du. Kulübe, at yarışlarında dolaşıyor, biraz da eğlenceye vakit ayırmak istiyordu.

Normandiyaya, Cannes'a gidiyor, kimsenin bilmediği hususi şatosunda Fort Belvederede oturuyordu.

Gayet mütevazıdı. Ahablarıyla sofraya oturduğu zaman kendisine en yakın olan iskemleye çökerdi. Şatosunda herşeyi kendi zevkine göre tanzim ettirmişti. Yemeklerini bile ekseriyetle kendisi ismarlardı.

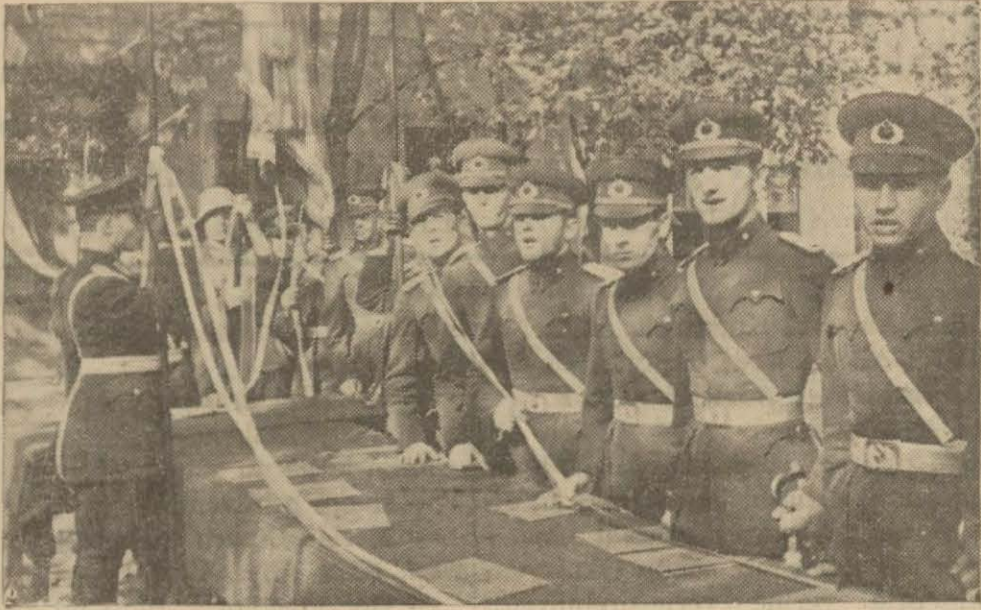
Spor yapmağa bugün de bayılır. tay-yareyi heyecanı için sever. Hergün jimnastik yapar.

Fransada sürek avlarına ekseriya kimseye bildirmeden ve mütenekkiren dahil olur.

Çok hassas ve temiz kalbidir. Bolonya ormanında oturduğu zamanki saflığını ve temizliğini üzerinden atmamıştır.

Dünkü Prens Dö Gal bugünkü Sekizinci Edvard... O, 450 milyon nüfusunu imparatoru olmakla beraber ekseriyetle insanların kardeşi. insaniyetin ta kendisidir.

Bütün Türkiye kahraman Ordusunu selâmladı

Yeni Sübaylarımız and içiyorlar

Sübaylar And içtiler Dünkü geçit Resmi

Dün Harbiye mektebini bitiren genç yarsübaylarımıza diplomaları tevzi edilmiş ve bu münasebetle mektep salonlarında büyük bir tören yapılmıştır. Bu sene mektebi bitiren genç yarsübaylarımız arasında 19 tane de Efganlı yarsübay vardır.

Saat 3,30 da başlayan merasimde general Fahreddin, general Ali Sait, general Şükrü Naili ile bir çok yüksek rütbeli sübay ve tanınmış zevat bulunmuşlardır.

Merasime istiklâl marşı ile bağlanmış ve genç sübaylar hep bir ağızdan istiklâl marşına iştirak etmişlerdir.

Harbiyede staj gören jandarma yüzbaşlarına diplomaları verildikten sonra genç yarsübaylarımızın diplomalarının tevziine başlanmıştır.

Diplomalarını almadan önce genç yarsübaylar bölük bölük toplanarak yemin etmişlerdir.

And içme merasiminden sonra yarsübaylar sıra ile çağrılmış ve diplomaları General Fahreddin, Ali Sait ve Şükrü Naili tarafından kendilerine verilmiştir.

Diplomalar dağıldıktan sonra mektebi birincilik, ikincilik ve üçüncülük ile bitirenlere mükâfeten kol saatleri verilmiştir.

Mükâfat alan yarsübaylarımız şunlardır:

1 inci topçu Hayri (altın saat), 2 inci piyade Halûk (gümüş saat), 3 üncü muhabere Kemal (nikel saat).

Diploma tevziinden sonra mektep Direktörü Mehmet Ağustos jandarma yüzbaşlarına ve genç yarsübaylara hitaben bir nutuk söylemiş ve harp okulunun bu günkü merasiminde bulunanlara teşekkür etmiştir. Nutkunda mektepteki stajlarını bitiren jandarma yüzbaşlarının gösterdikleri gayretten sitayişle bahsetmiş ve muvaffakiyetlerinden dolayı kendilerini tebrik ettikten sonra genç sübaylara hitaben:

«— Bu tarihi ve feyizli binanın nurlu kapısından içeriye girdiğiniz günden beri beslediğiniz emele bugün kavuşmakla bah-tiyarsınız» demiş ve nutkunun bir yerinde mektebin Ankaraya nakline temas etmiş:

«— Bundan sonra Türk sübayının feyiz ocağı bütün Türk milletinin istiklâl kâbesi olan Ankaradır.

Biz bu asırdıde binayı ihtiyat sübay okuluna devrederken iki kıymetli ve tarihi hatıra; da ihtiramla teslim ediyoruz.

Biri 30/ Ağustos/ 922 nin muzaffer Başbuğu Çanakkalenin 915 ve 936 halâskârı Atatürk'ümüzün dersanesi, diğeri de Çanakkalede şehit düşen sübay arkadaşlarımızın künyelerini taşıyan beyaz mermer levhadır.»

Diğer sözünü bitirmiştir.

Mehmet Ağustos'un nutkundan sonra General Fahrettin 19 Efganlı sübayına hitaben kısa bir nutuk vermiş, Efgan Türk dostluğundan bahsederek kendilerine muvaffakiyet temenni etmiştir.

Bundan sonra General Fahrettin ve Ali Sait'in huzurunda yaş kutuğuna 1936 yılı mezunlarının işareti konulmuş ve bu suretle kutuğeye çekilen işaretler 102 yi bulmuştur.

Bundan sonra yarsübaylar hep bir ağızdan harp okulu marşını söylemişler, davetliler izaz edilmişlerdir.

Büyük Türk zaferinin yıldönümü münasebetile dün bütün memleketle beraber İstanbul da tarihî günlerinden birini yaşadı. Şehir baştan başa bayraklarla donanmıştı. Caddeler zaferin heyecanı ile coşan büyük bir halk kitle-si ile doluydu. 30 Ağustos Zafer ve Tayyare Bayramı şerefine sabahtan başlayan coşkun tezahürat gece geç vakte kadar devam etti ve şehir hemen hemen hiç uyumadı.

Merasime saat onda Beyazıt meyda-

Abide önünde defter imzalanıyor

nda binlerce yurddaşın önünde başlandı. General Fahreddin Harbiyeyi bitiren sübaylarımızı teftiş ettikten sonra, ordunun en genç sübayı Hamdi kürsüye geldi ve heyecanlı nutkunu söyledi:

«— Ulu Türk milleti, yılmaz Türk milleti, ne kadar iftihar etsen yeridir. Zira tarihin ihtiyar yapraklarında ve ilk safhasında biricik eğilmemiş baş senin başındır.» dedi. Ve Türk milletinin kuvvet ve kudretini anlattıktan sonra nutkunu:

«— Bu zafer eşsiz bir zaferdir. Bize bu zaferi kazandıran Türk ve o savaşta ölen aziz ölülerine saygı.» sözleriyle bitirdi.

Bundan sonra kürsüye İstanbul Kolordu Kumandanı General Hâlis gele-rek kısa bir hitabede bulundu:

«— İstiklâl harbinden bahsederken heyecan duymamak mümkün değildir. Harbin bütün safhaları hepimizin kalplerinde yaşıyor ve yaşıyacaktır.»

Dedi ve en büyüğümüzün kudretini anlattı.

Müteâkiben General Fahreddin kısa bir hitabe ile mektebi yeni bitiren genç sübaylara muvaffakiyet temenni etti.

Nutuklardan sonra geçit resmi başlandı. Tribünlerde Millî Müdafaa Bakan-ı Kâzım, Kültür Bakanı Saffet ile beraber Ordunun ve Mülkiyenin bir çok tanınmış erkânı hazır bulunuyor-du.

İlk olarak halkın coşkun alkışları arasında Harbiye mezunları geçtiler. Genç sübaylarımızın arkasından Deniz Mektebi mezunları, kara ve deniz kuvvetlerimiz, Kuleli, Maltepe lisele-ri, polis ve itfaiye, esnaf teşekkülleri

Spor

Kürek teşvik Müsabakaları Zevksiz oldu

Atınadaki Balkan oyunları-nagidecek atletler yarın kampa giriyorlar

İstanbul su sporları ajanlığı tarafından tertip edilen kürek teşvik müsabakaları dün Yenikapı sahillerinde yapıldı.

Müsabakalara Galatasaray, Altınordu, Anadolu, Beykoz, Güneş takımları girmiş, sabahleyin saat 9 da başlayarak akşam yedide bitmiştir.

Büyük bir heyecan içinde geçmesi beklenen bu müsabakalar pek durgun ve intizamsız olmuştur.

Alınan neticeler şunlardır:
Bir çifte dümencisiz : Altınordu birinci, Anadolu ikinci, Güneş üçüncü.

İki tek dümencili : Galatasaray birinci.

Dörtlük dümencisiz : Anadolu birinci, diğerleri diskalifiye.

İki çifte dümencili : Güneş birinci, Galatasaray ikinci, Beykoz üçüncü.

Dörtlük dümencili (kıdemsiz) Beykoz birinci, Galatasaray ikinci, Güneş üçüncü.

Birlik dümencisiz : Anadolu birinci, Güneş ikinci, Beykoz üçüncü.

Dörtlük dümencisiz : Anadolu birinci, Galatasaray ikinci.

İki çifte dümencili : Güneş birinci, Beykoz ikinci, Galatasaray üçüncü.

Dörtlük dümencili : Galatasaray birinci, Beykoz ikinci, Güneş üçüncü.

Birlik dümencisiz : Fenerbahçe birinci.

İki tek dümencili : Güneş birinci, Galatasaray ikinci.

Dörtlük dümencisiz : Kıdemli yarışta üç klüp de hata yaptığından diskalifiye edildi.

İki çifte dümencilide Güneş birinci, Beykoz ikinci oldu.

Atletler kampa giriyorlar

Yedinci Balkan Oyunları için Atınaya gidecek atletler yarın Kadıköyde kampa gireceklerdir. Atletizm federasyonu kamp için şimdilik en başta olan atletlerden : Semih, Mehmet Ali, Vedat, Râif, Tevfik, Haydar, Rıza Maksut, Recep, Cihat, Polat ve Faik gibi tanınmış olanları kampa çağırca-

ktır. Bir hafta sonra bir tecrübe müsabakası yapılacak bu suretle muvaffak olanlardan bir grup daha kampa alınca-

ktır. Bugün güreşçilere merasim yapılacak

Beyoğlu Halkevi tarafından Berlinde muvaffakiyet gösteren sporculara yapılacak büyük merasime bugün saat üçte Taksim stadında başlanacaktır.

Halkevi bütün güreş yapan klüpleri de bu merasimde geçit resmine iştirak etmek üzere davet etmektedir.

ve mektepliler geliyordu.

Alay halkın coşkun tezahüratı arasında Divanyolu, Sultanahmet, Sirkeci, Köprü ve Galatasaraydan Taksim kadar geldi.

Abide, Harbiye ve Deniz okullarının, Halkevi ve Tayyare Kurumunun gelenkleriyle süslendi.

General Fahreddinin kısa bir nutkundan sonra İstiklâl Marşı ile bayrak merasimi yapıldı ve Harbiye mezunlarından Osman coşkun bir nutuk söyledi.

Müteâkiben Deniz okulu mezunlarından Oğuz da söz alarak Türk askerlerinin denizde de büyük bir azimle çalışacağını söyledi.

Harbiye ve Bahriye marşlarından sonra binlerce halkın coşkun tezâhüratı arasında merasime nihayet verildi.

Gece de aynı hararetle fener alayları yapıldı.

İzmitte Bayram

İzmit 30 (Hususi) — Zafer ve tayyare

İstanbulda 40 gün 40 gece

Dün gece Gülhane parkında şenlikler yapılmıştır. Yukarıdaki resimlerde Festivale iştirak eden Balkanlılarla parktaki kalabalık, Türk, Yugoslav, Roman ve Bulgar bayrakları görülmektedir.

Londra Sovyet ticaret mümessili ortada yok

Londra, 30 (A.A.) — Londradaki Sovyet ticaret mümessilliği şefi Ozerskinin ne olduğu hakkında hiç bir katif malûmat alınmamıştır. Moskovadan gelen haberler ise meselenin gittikçe daha anlaşılabilir bir mahiyet aldığı bildirilmektedir.

Sovyet büro elçiliği, bütün bu şayiaları yalanlamakta ve Maiski'nin halen mezunen Kafkasyada bulunduğunu bildirmektedir.

Evening News gazetesinin yazdığına göre, Londradaki Sovyet kolonisi, Londraya gelen Sovyet devlet emniyet teşkilâtı memurlarının faaliyeti neticesinde hakikî bir paniğe tutulmuş bulunmaktadır.

Yaşara evi Belediye değil, Halk Partisi alıyor

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Dünya güreş şampiyonu Yaşarı ve onun şahsında bütün memleket sporculuğunu taltif etmek için verilecek mükâfatı Halk Partisinin vermesi bunun kıymetini kat kat artırır ve bütün memleketle beraber bizi de daha çok sevindirir. Bu müjdeyi verdiği için Muhiddin Üstündağa teşekkür ederiz.

İstanbul Valisinin «Son Posta» ya gönderdiği mektupta bundan başka İstanbul Belediye Reisinin evvelki günkü nüshamızda münderic beyanata temas ediliyor ve Yaşarın evi meselesi gibi hiç de acele olmıyan bir haber için gece yarısından sonra uyandırılmış ol-maklığım yazının tek doğru tarafıdır, gazeteci arkadaşlara biraz insaf, bir çok da dikkat tavsiye ederim» deniliyor.

Evvelâ yazının tek doğru tarafının yalnız Belediye Reisimizi uykudan uyandırmaktan ibaret olmadığını, Yaşara bir ev alınması kararının da teyyar ettiğini kısaca kaydedelim.

Bu mükâfatın manâsı ve manevî kıymetile böyle bir mükâfatı ilk isteyenlerin biz oluşumuzdan ötürü habere müstaceliyeti noktasından Muhiddin Üstündağ ile aynı fikirde değiliz.

Belediye Reisimizi geç vakit rahatsız etmek bahsine gelince İstanbul Belediye Reisimiz «biraz insaf, mukabelesini davet edecek şekilde vaki olmuş bir çok ricalarını hatırlıyoruz.» re bayramı burada şimdiki kadar emsali görülmemiş bir heyecanla kutulandı. General Mürselin nutku halk tarafından şiddetle alkışlandı. Geçit resminde askerlerimiz izmitlilerin sevinç göz yaşları önünde çok büyük bir alkış topladı.

Merasime İdmanyurdu ve spor klüpleri de iştirak etmişler, gece fener alayları yapılmış, üssübahride güzel bir balo verilmiştir.

Ispanyada yeni Bir muharebe Daha başladı

67 Kişi hakkında da idam cezası isteniyor

İrun cephesi, 30 (A.A.) — Bu sabah âsi kuvvetler topcu ve tayyare faaliyetleri ile beraber harekete geçerek Urza sirtlarını ele geçirmişlerdir. Bu sirtlar hükümetçilerin tayyare karargâhına hâkim bulunmaktadır. Bu tayyare karargâhı şimdi düşman topçusunun ateşi altındadır. Bugün topcu dâilosu yeniden başlamıştır. Biriatou karşısına yeni bir âsi topcu kıtası gelmiştir.

Sevil, 30 (A.A.) — Havas ajanı muhabiri Sevil divanı harbinin, dinar mit yüklü on dört kamyon sevkederken yakalanan Ridinato maden amelelerinden altmış yedi kişi hakkında idam cezası istenmiştir. Falanjist askerlerden müteşekkil bir kol dün, silâh atmadan Pasadosa girmiştir.

Mektep gemisi âsilere iltihak etti

Burgos, 30 (A.A.) — Galate mektep gemisinin talebe, zabitan ve tayyare siyle beraber âsilere iltihak ettiği haber veriliyor. Galate, Ferrole gelmiş ve limanda demirlemiştir.

Bir İstanbul gazetesinin İstanbul Belediye Reisine bu kadar nazı geçmiyinceğini ummuyorduk.

Belediye Reisimizi evinde aradığımız ilk gece şifahan, evvelki günkü nüshamızda da tahiren özur dilemiş-tik. Bugün üçüncü defa olarak «affedersiniz» diyoruz. Acaba kâfi mi?

Muhiddin Üstündağın mektubu şudur:

Son Posta Gazetesi Yazı İşleri Müdür-lüğüne:

Dünkü Son Posta gazetesinde pehlivan Yaşar hakkında Selim Tevfik imzasile çıkan uzun bir yazıda bana da temas ederek gece yarısından sonra uykudan uyandırıldığımdan bahisile kendisile telefonla görüşerek Belediye Reisimize Yaşara bir ev alınacağını söylediğimi yazılmıştır.

Hiç te acele olmıyan bu haber için gece yarısından sonra uyandırılmış ol-maklığım, yazının tek doğru tarafıdır. Telefonla kendisile bizzat görüşmemiş olduğum gibi vasıta ile verdiğim cevabı da söylemedim. Gazeteci arkadaşlara biraz insaf, bir çok ta dikkat tavsiye ederim.

Ev işine gelince Başbakan bana Atatürk'ün emrini tebliğ etti. Yaşarın muvaffakiyetine mükâfat olarak Cumhuriyet Halk Partisi kendisine bir ev alacaktır.

30 - 8 - 936

Vali ve Belediye Reisi Muhiddin Üstündağ

Kahramanlık, aşk, heyecan ve macera

KORSANIN KIZI

Yazan: Kadircan Kafli

Son Posta'nın tarihi tefrikanı

Demek onun daha çok hoşuna girdi. Fakat bundan da çekindi. Sanki onun bütün gizli tarafları şu bir kaç kelime ile hemen herkese anlatılmış olacaktı.

— 29 —

AKIN VAR!...

Cezayirin imana yakın olan mahal- lelerinde ateşli bir çalışma vardı. A - dakaledeki İspanyolların top ateşle yıktıkları camiler ve evler gene onlara yaptırılıyordu. Esirlerin başlarında kır- baçlı ve silahlı askerler bulunuyordu.

Hayreddin bey onlara şöyle demiş- ti:

— Güleler yağdırıp da Cezayirin evlerini, camilerini yıkarken bu günü niçin düşünmediniz? Haydi bakalım, nasıl yıktınızsa öylece yapınız. Size layık olan budur.

Sonra Adakalede esir edilen İspan- yol kumandanı Don Marten Dovargo- ya dönmüş sert bir sesle sözüne de- vam etmişti:

— Sen emrettin. Başlarında bekliye- rek ve zorlayarak buraları onlara yıktırdın. O zaman nasıl yıktırdınsa şim- di de yaptır! Eğer bu işte de o zaman di de çalışmaz ve gayret göster- mezsen cezası büyüktür. Bunu böy - lece bilesin!...

Bazan kalın bir duvarın büyük bir taşını, yahut bir çatının kocaman ka- lasını kaldıramayan askerler eski ku - mandanlarına dönerek:

— Sen bize emrettin de bunu yıktır- dın. Bizim ne suçumuz var. Şimdi de sen kaldır, sen yap!

Diye alay ediyorlardı. Don Marten bu sözlerle kızılıyordu. Fakat bunu belli etmiyor, şaka eder gibi şu cevabı veriyordu:

— Onları size yıktırdım ama, bu i- şî parasız yaptırmadım ya... O zaman size verdiğim altınların yalnız yıkmak için verildiğini mi sanıyorsunuz? O paranın içinde yapmak da vardı. Ak - lınız bu kadarlık şeye ermiyor mu?

Cezayirin kalesi de, sokakları ve ev- leri de bu gidişle az zamanda eskisin - den daha güzel olacaktı.

Küçük Ali bunları da görüyordu. İspanyol esirlerine dikkatle bakıyor ve bu sırada bakışlarını kin büyüyordu.

Kendi kendine: — Acaba babamı öldüren İspanyol bunların arasında mı?

Diye soruyordu. Bunu İlyas Reis bilir miydi? Küçük Ali İlyası da sık sık göremi - yordu ki...

Halbuki onu görmek hiç şüphesiz Ali için en büyük ihtiyaçtı.

Çopur İsmail Küçük Ali Hayred- din bey konağının yanındaki levent konağına geldikleri zaman yemek za- manıydı. Herkes konağın mutfağında- ki kocaman kazan başında duran aşçı- lara uğrayıp kâselerine sıcak fasulye doldurup dönüyordu.

Küçük Ali de ustasile birlikte onlar gibi yaptı.

Sofaya girdikleri zaman Uzun Veli ile karşılaştılar. O da elindeki tahta çanağına ağzına kadar sıcak kuru fa - sulyeyi doldurmuş, onun buğularını ci- ğerlerine çekiyor, atıştırmağa hazırla- nıyordu.

— Ne haber Çopur? Yeni levende Cezayiri mi gezdirdin?

— Evet... Ama ona artık yeni lev- ent deme. Yara bile aldı. Gazi oldu.

— Doğru... Hakkın var ya...

Üçü de bir kenara bağdaş kurdular. Onları gören Kırılı Hasanla Aydınlı Durmuş da yanlarına gelmişlerdi.

Çopur İsmail sordu:

— Reis nerelerde? Görünmüyor.

— Hayreddin beyle beraber... Bu akşam konakta yiyecek. Mansur da

onun yanında...

Bunları Uzun Veli söylemişti.

Kırılı Hasan ilâve etti:

— Aydın Reis, Salih Reis, Savula

Reis de onlarla beraber... Mühim bir

toplantı olsa gerek...

Bu sırada Mansur kapıda göründü.

Arkadaşlarının yanına geldi ve bir

müjde verir gibi bağırdı:

— Akın var... Yarından sonra gi-

diyoruz.

Hiç kimsenin buna canı sıkılmadı

ve:

Ne çabuk?

Diyen olmadı.

Çopur İsmail sordu:

— Nereye gidiyoruz? Korsikaya

mı?

— Hayır. İspanya kıyılarına...

— İspanyanın neresine?

Numara : 61

— O kadarını bilmiyorum. Zaten

şimdiden belli olmaz ki... Belki Hay-

reddin beyle Reisler bunu da kararla-

ştırırlar. Fakat biz bilemeyeceğiz.

— Kim kumanda edecek?

— Aydın Reis...

— Âlâ!... Başka kimler geliyor?

— İlyas Reis en önde... Sonra...

Mansurun sözünü tamamlamasına

vakit kalmadı. Çopur İsmail yerinden

fırladı:

— Yaşasın!

Diye bağırdı.

Bu sefer Uzun Veli sordu:

— Nereden esti bu karar?... Bizim

için akına gitmekten daha büyük bir ni-

met olmaz ama, böyle geldiğimizden

bir gün sonra yeniden yola çıkmak i-

çin pek mühim bir sebep olmalı!...

(Arkası var)

Pehlivanlar kahvesinde bir çok macera dinledim

(Başarafa 7 nci sayfada)

— Çok Yusuf adam! Yahud;

— Yusuf gibi adam! derlermiş.

Meselâ bizim Kızılçık Mahmuda

hemen bir «Yusuf» takmışlar. Dinarlı

Mehmedin babası Hüseyini de, Yusuf

Hüseyin yapmışlar. Hem onlar «Yu -

suf» adını, şampiyonluk unvanından

da üstün sayarlarmış. Kendi ismine

«Yusuf» adını ilâve ettirebilen pehli-

van, «cihan şampiyonu» unvanını ta -

şıyan pehlivandan üstün sayılmış.

Hem zaten, şampiyonluğun inhisarını

elden bıraktıkları yokmuş ya. Müba -

rekin unvanı, birisi bırakmış, birisi al -

mış!

Nihayet bu vaziyet o kadar gururla -

rını kırmağa başlamış ki, şampiyon o -

labilmek için hileler icadına başlamış.

Meselâ Filiz Nurullah Parise git -

miş. Aslanım, tam 160 kilo. Onun Ey -

fel kulesi gibi minder ortasına dikil -

diğin görünce;

— Sen güreşlere giremezsin... Çün -

kü güreş insanlara mahsustur! demiş -

ler.

Refet, insana, üstüne yıkılvirecek -

miş gibi korku veren canlı bir resmi

göstererek devam etti;

— Şuna bak bir kere... Büyük Mu -

rad derler ona... Kapalı bir yerde ök -

sürdü müydü, elli mumluk lâmbalar

sönermiş.

Onun yanındaki de Adalı... Devden

firi adam. Bununla karşılaşmak istiyen -

lere:

— Sen, derlermiş, Adalıyı tutacağı -

na, Fatih minaresine sarıl! Çünkü mi -

nare belki esner amma, Adalı, aah!

Öteki de Makarnacı Halil... Bir

gün, şu başta esvablı resmini gördü -

ğün Aliço ile görüşürmüş. Abdülâ -

ziz de seyrediyormuş. Aliço müthiş el

enseci.. Makarnacı Halilin de ayak tır -

panları müthiş. Ne Aliçunun çektiği

enseden, ne de Halilin tırpanladığı ayak

tan hayır gelmezmiş. Onların el ense -

lerine, tırpanlarına üç beş defa sakat -

lanmadan dayanabilenler parmakla

gösterilmiş. İki karşı karşıya gelin -

ce, Aliço el enseye, Makarnacı da tır -

pana başlamış. Abdülâziz için kötüye

veracağını anlayınca, Makarnacıya

haber göndertip, tırpan atmamasını

söylemiş.

Makarnacı isyanla kaşlarını çatmış;

Aliçoyu göstermiş. Ve:

— Öyle ise, demiş, ona da söylesin

de, el ense çekmesin!

Refet, sigarasını tazeliyerek:

— Sonra, dedi, bu adamların öyle

danışıklı dövüş de akılları yatmamış.

Meselâ bir tarihte meşhur «Çaya» yı

İstanbulda getirtmişler. Karşısına da

Filiz Nurullahı çıkarmışlar. Filiz Nu -

rullahın menaceri, «Çaya» nın mille -

tinden. Nurullah ta ona (300) altın

kadar borçlu. Onun için, ne dese yap -

mağa mecbur. Menacer kendisine, Çay -

ıyı yenmemesini söylemiş. Filiz, u -

zun münakaşalardan sonra, güç belâ

razı olmuş. Meydana çıkmışlar. «Fi -

liz», «Çaya» yı, ikide birde altına alır,

ve tam sırtını yere getirecekken bira -

kırmış. Fakat bu sahte işe alışık olma -

dığı için, yalancıkdan bıraktığını çak -

tırırmış. O kadar ki ahali ona küfür

etmeğe başlamış. Bu küfürleri hazme -

demiyen Nurullah bir aralık seyirci -

lere dönmüş, ve:

— Ne küfür ediyorsunuz be? demiş.

Bilmiyorsunuz ki meseleyi... Ve ke -

narda, olanca hiddetle kendisine ba -

kan menacerini göstererek ilâve et -

miş:

— Verin şu herifin 300 lirasını. Üç

dakikada alayım bunu altına!

Bizim bugünkü pehlivanların, mey -

dan okumaktan başka marifetleri yok.

Halbuki bunlar, yalnız pazularile ko -

nuşmuşlar. Meselâ, Koca Yusuf, Ame -

rikada, dünya şampiyonluğuna göre -

şiyormuş. Şampiyon, ahalinin çok sev -

diği bir pehlivan. Güreşten önce, se -

yircilere dönmüş, ve; Koca Yusufu

göstererek:

— Şimdi, demiş, görüceksiniz... Bu

eşeği altımda nasıl aurtacağım!

Koca Yusuf, menacerinden, ahaliyi

haylı güldüren bu sözlerin manasını

sormuş. Beriki, şampiyonun sözlerini

kendisine aynen tercüme etmiş. Yusuf

hiç istifini bozmadan, ve tek kelime söy -

lememiş. Fakat güreş başlar başlamaz,

o müthiş el enselerine başlamış. Şam -

piyon, el enseyi yedikçe, başını Yusuf

un ayakları dibine çarparmış. Ardar -

da dört beş defa tekerür eden bu el

enselerin bir seferinde, şampiyonun Yu -

sufun pabuçlarına çarpan buru kanla -

nınca, koca aslan hakeme dönmüş, ve:

— Bana bak, demiş, söyle bu eşeğe...

Ayaklarımı öpmekten vaz geçsin de

güreş yapsın benimle... Bu minder, el

ayak öpme yeri değildir!

Gene Koca Yusufun, Abdülâzizle bir

hikâyesi daha vardır. Abdülâziz, Pa -

riste, Yusufun bir güreşini seyret -

miş. Yusuf herifi haklamakta gecik -

tikçe, Abdülâziz hırsından dudaklarını

kanatır, bıyıklarını yolarmış. Bir aral -

ık ona, güreşin dansıktı olduğunu

söylemişler. Abdülâziz, buna derhal i -

nanmış, ve Yusufu haber yollayıp:

— Eğer, demiş, para için altta kalır -

sa, başına geleceği düşünsün!

Yusuf, bu haberi alınca, hiddetle

gökremiş, ve:

— Git, demiş, padişaha söyle... Beni

nim sırtım, onun tahtından kıymetli -

dir!

Sözlerine kısa bir fasıla veren Re -

fet:

— Sonra, dedi, bu adamlar, Avru -

paya gittikleri zaman, alafanga gü -

reşin elifini bile bilmezlermiş. Onlara

sadece:

— Belden aşağı tutma yok! deyip, gü -

reşe çıkarılmış.

Fakat alaturkadaki oyunları, ala -

frangaya öyle uydururlarmış ki...

Çünkü hepsi de san'at haline sokmuş -

lar güreşi... Bir dakika içinde (150)

okkalık adamların, (15) okkalık yer -

Gâvur
Mehmedin
Yeni
Maceraları

GİBALİ ZINDANLARI

Son Posta'nın zabıta romanı: 56

— Amma, bunları öğrenirken, senin Mürdehayın kız kardeşine bir şey yaptırmasın, değil mi?..

— Yok canım, be Mehmet ağa?.. Sen beni bilmez misin?.. Böyle işler de, tilkiyimdir, tilki...

— Bilirim ya.. hani, hatırında olsun diye söylüyorum.

— Sen merak etme.

— Sonraaa.. senden bir şey daha isteyeceğim.

— Buyur.

— Bana gayet uygun gelecek bir takım, Frenk elbisesi.

— Var. Bu hafta içinde ölen bir Frenğin karısından satın aldım. Rahmet olsun canına. Herif öyle temiz giymiş ki, sanki bugün terzi elinden çıkmış zannedersin. Tam senin için. Sirtına, hokka gibi oturacak. Satın mı alacaksın?..

— Hayır. Bana, bir gece lâzım.

— Gece olursa, zarar yok. Gündüz, belki bir müşteri çıkar da...

— Hayır, hayır.. sâde, bir gece.

— Hazır... Başka?..

— Güzel bir saat ile bir altın koridon.

Samuelin vücudu, hafifce titredi... Gâvur Mehmet, kayıtsızca devam etti:

— Büyükçe elmaslı bir kıravat iğnesi.. Bir iki tane iri taşlı elmas yüzük..

Samuelin rengi evvelâ kızarmış, sonra sapsarı kesilmişti.

— Bir kat kibar elbisesi.. Bu iyi amma, Mehmet ağa.. Ötekileri nerede bulmalı?..

Derken; sözleri, boğulur gibi boğazında düğümlenmişti.

Gâvur Mehmet, tamahkâr Samuelin kalbine giren şüpheli, derhal sezmişti. Onun için büyük bir sukûnetle cevap vermişti:

— Evet.. Bilirim, usta Samuel... Sende böyle şeyler bulunmaz. Amma, sana herkesin emniyeti vardır. Şura dan buradan tedarik edebilirsin. Ben bunları senden alırken, mükemmel bir senet vereceğim. Hem de burada değil. Seni, zaptiye kapısına götürerek orada, arkadaşların yanında...

Samuel, birdenbire Gâvur Mehmet'in sözünü kesmiş:

— Aman, aman, amaaan... Zaptiye kapısına gitmek mi?.. Allah kâpısının önünden geçirmesin.. Benim sana emniyetim var, Mehmet ağa. Amma.. Eh, ölüm dünyası. Sade senedi ben yazayım. Sen de parmağını bas. Bu bana kâfi.

Demişti.

Gâvur Mehmet, yatsı vaktine kadar bunları hazırlamasını Samuele tenbih ettikten sonra, kestirme yollarından zaptiye kapısına giderek Hüsnü Beyi görmeye karar vermişti.

Gene akşamki elbiseleri giymiş; kafasına enli kenarlı şapka giymiş; bunlara simsiyah bir de sivri sakal ilâve etmişti.

Yüksekkaldırımın yokuşunu, ağır ağır inmişti. Karaköye gelmişti. Tam köşeyi sapacağı zaman gözü gayriih-tiyarî olarak tüttüncü Haralâmbonun dükkânına kaymış; Maryonganın orada oturduğu gözüne ilişmişti.

Maryonganın orada bulunması, ve sağına, soluna doğru telâşlıca bakınması, Gâvur Mehmet'in içine bir şüphe vermişti. Derhal karşı kaldırıma geçmiş; dükkânın önündeki camekâna dayanarak:

— İkinci nevi.. Kalıp sigarası. (1) Demişti. Ve, Haralâmbonun arkasını dönerek raftan sigara paketini çekerken, Gâvur Mehmet elile Maryongayı örtmüştü; arkasından gelmesi için sür'atli bir işaret etmişti.

Maryonga, Gâvur Mehmeti tanımadığı için şaşırılmış; yüzüne baka kalıyordu.

(1) O tarihte zıvanalı sigaralar vardı. Bunlara kalıp sigarası denirdi.

mişti. Gâvur Mehmet, kendisini tanıtmak için Maryonganın kulağına eğilmiş:

— Arkamdan gel. Diye mırıldanmıştı.

Ve onunla konuşabilmek için, Azapkapısına giden caddeye sapmıştı.

Bir iki dakika sonra Maryonga gelmişti. Kaşlarını çatarak:

— Efendim!.. Benden ne istiyorsun? Demişti. Gâvur Mehmet, gülererek cevap vermişti:

— Maryonga!.. Daha hâlâ beni tanıyamadın mı?..

— A.. Çok yaşayın, inşallah... Yemin ederim ki, sizi tanımak mümkün değil. Eğer söylemeye idiniz, kabil değil sizi tanıyamayacağım.

— E, söyle bakalım.. Ne var, ne yok?..

— Mühim haberler... Onun için dündenberi sabırsızlıkla sizi bekliyorum.

— Ne gibi, mühim haberler? — Efendim!.. Dün tam sefarethaneye gireceğim zaman, kapının önünde dolaşan bir adamla karşılaştım. Yüzüne dikkatle bakınca, sizin bana taraf ettiğiniz adam olduğunu tanıdım. Hemen kapıdan içeri girerek parmaklığa dayandım. O adamı gözetlemeye başladım... Aradan bir iki dakika geçti. İçeriden tercüman muavini olan Rum geldi. O adamın koluna girdi. Kulağına, kısa bir şey söyledi. Derhal ayrıldılar. Galatasaray tarafına doğru yürümeye başladılar. Tam Galatasarayın önüne gelince, yandaki sokağa saptılar. Yokuştan aşağı indiler. Sağ taraftaki ilk sokağın başında merdivenli, demir kapılı eve girdiler... Artık, işi gücü terkettim. Tam, dört saat bekledim... Nihayet kapı açıldı. O adam çıktı. Yalnızdı. Tokatlıyana doğru ilerledi. Orada duran bir kira arabasına bindi. Taksime doğru gitti.

Gâvur Mehmet'in yüzünde, neşeli bir tebessüm belirdi:

— Aferin, Maryonga. Çok teşekkür ederim. Şu anda üzerimde seni memnun edecek kadar para yok. Alacağın olsun. Sen gene bu iş hakkında sefarethanede göz kulak ol. Bak bakalım, o tercüman muavini kimlerle fiskos edecek.

Dedi. Ve Maryonganın elini sıkarak kayık iskelesine doğru ilerledi.

Oradan, tek bir piyadeye bindi. Sirkeci iskelesine geçti. Şapkanın enli kenarile yüzünü tamamen örterek, doğruca zaptiye kapısına gitti. (Serteftiş) lerin odasına girdi.

Deli Kerim Efendi ile Gürcü Hasan Efendi, işe gitmişlerdi. Hüsnü Bey, Sedirin köşesine çekilmiş, oturuyor. Bağdaş kurduğu yerde, o sabah gelen vukuat jurnallarını tetkik ediyordu.

Kapı açılıp ta Gâvur Mehmet içeri girince, başını kaldırdı, baktı:

— Ne istiyorsun, Çelebi?.. Diye mırıldandı.

Gâvur Mehmet, şapkasını çıkararak kapının arkasındaki çiviye astı. Hüsnü Beye yaklaştı:

— Azizim Hüsnü Bey!.. Şimdilik sağlığını istiyorum. Fakat, biraz sonra, başka şeyler istemek ihtimali de vardır.

Derdemez, Hüsnü Bey bir kahkahaya bastı. Derhal aralarında şu konuşma başladı:

— İlahi, Mehmet!.. O kadar dalmışım ki.. Vallahi tanıyamadım.

— Sanki, dalgın olmasaydınız, tanıyabilecektiniz mi idiniz?

— O da doğru... E, hoş geldin. Safa geldin. Gel otur bakalım söyle..

— Hoş bulduk, Hüsnü Bey!.. Nasılsınız?.. Arkadaşlar, nasıl?..

— Çok şükür, canımız sağ. Seni bekleyip duruyoruz. Söyle bakalım, işlerden ne haber?..

— Fena gitmiyor.

(Arkası var)

İttihatçılar Devrinde

MUHALEFET

Nasıl doğdu, Nasıl yaşadı, Nasıl öldü?

Son Posta'nın siyasi tefrihası:

Kâmil Paşa, usul perestti, gerek şahsî şeref ve haysiyetini ve gerek mevkiinin otoritesini muhafaza etmek istemiş cemiyet erkânının lâübaliyâne hareketlerine bâridane bir şekilde mukabele etmişti

Sait paşa; cemiyete karşı (muhalafet) mevkiine geçmemişti. Fakat, cemiyete iyi bir ders vermek için zamanını beklemiş; ve bunda da cidden muvaffakiyet göstermişti.

Sait paşanın - meşrutiyet devrindeki ilk - sadareti, on iki gün devam etmişti. Yerine, Kâmil paşa gelmişti... Kâmil paşanın kabinesi, (meşrutiyet devrinde teşekkül eden kabine) idi. Efkârı umumiye, bu kabineyi büyük bir memnuniyetle telâkkî etmiş; Kâmil paşanın hükümet idaresindeki kudret ve kabiliyeti ile siyasi şöhreti, herkese büyük ümitler vermişti.

Fakat aradan çok geçmeden, cemiyet ile Kâmil paşanın arasına da bir soğukluk girmişti.

Bu da sebepsiz değildi. Kâmil paşa, usulperestti. Gerek şahsî şeref ve haysiyetini, ve gerek mevkiinin otoritesini muhafaza etmek istemiş; cemiyet erkânının lâübaliyâne hareketlerine bâridâne bir şekilde mukabele etmişti. Tabiidir ki bu hal, hoş gitmemişti... Derhal cemiyet arasında Kâmil paşanın mevki ve şöhretini sarsacak bir takım sözler yükselmişti. Hatta, bir nevi çekememezlik başgöstermişti.

Meselâ; o aralık gazetelerden biri: [Kâmil paşa sadâret mevkiine geldikten sonra, Avrupa sermayedarları kasalarını açtılar, Türkiyeye kucak kucak altın dökmeye hazırlandılar.]

Diye bir yazı neşredilmişti.

Bu yazı, derhal cemiyet azalarını küplere bindirmişti. Cemiyet mahfellerinde:

— Ne münasebet efendim!.. Avrupa sermayedarlarının kasalarını Türkiyeye karşı açmaları, Kâmil paşanın kara gözlerini aşık oldukları için değil. Türkiyede meşrutiyetin inkişaf ve feyzini gördükleri için...

Diye bir vâveylâ yükselmişti.

İşte, o günden itibaren de Kâmil paşa ile cemiyetin arasına bir soğukluk girmişti.

★

Cemiyet, etrafında uyanın hoşnutsuzluktan haberdar değilmiş gibi, tamamile pervasız bir şekilde yürümekte idi.

Halbuki, artık her tarafa (muhalafet in nifak ve şakat tohumları serpilmişti. Memleketin her tarafında, korkunç fırtına bulutları belirmişti... Asırlardanberi, - gerek (sun'î) ve gerek (samimî) şekilde olsun - zâhiren dost görünen milletler, birdenbire Türklere karşı çehrelerini değiştirmişler; eski mülâyim bakışlarını sertleştirmişlerdi.

İnkâr edilemez ki, meşrutiyetin ilk günlerinde her milletin münevverleri cidden büyük bir hüsnü niyet göstermişler.. meşrutiyetin, (Osmanlı Ülkesi) denilen hudutlar içerisine getireceği feyzi samimî bir surette paylaşmak istemişlerdi... İşte, cemiyetin hatalarından biri de, bu samimiyeti idare ve idame edememesi idi.

Cemiyet, şu siyaset kullanmağa karar vermişti:

1 — Türklük siyaseti
2 — Osmanlılık «
3 — İslâmlık «

Cemiyet, (Türklük siyaseti) ni tefsir ederken yanlış telâkkilere meydan vermiş; yabancı unsurları, şüphelen-dirmişti... İkinci ve üçüncü sınıfa mensup olan cemiyetçilerin ekserisi geveze ve şımarık bir zümreden ibaretti. Bunlar, merkezi umumî tarafından verilen emirleri ve direktifleri kendi basit ve riyakâr dimağlarına ve hislerine göre tefsir ederek klüplerde, u-

mumî ve hususî toplantılarda lüzumsuz yere şarlatanlık etmekteydi.

(Osmanlılık) markası resmen kabul edilmişti. Artık bu kelimenin tazammun ettiği mana ve haklara riayet etmek elzemdi... Veyahut bir anda bu markanın üstüne bir sünger çeke-rek:

— Memleket, tarihi ve coğrafi vaziyeti itibarile Türk memleketidir. Nitekim bu memleket Avrupalılar tarafından da, (Türkiye) tesmiye edilmiştir. Binâenaleyh, Türkiye hudutları içinde müştereken yaşayan vatandaşlar da (Türk) denilir.

Demek gerekti.

Fakat cemiyetin bazı boşboğaz hatipleri, merkezi umumiye celâdet göstermek, ve (müfrit milliyetçi) geçen bazı erkânın gözlerine girmek için; memleketin bulunan bütün yabancı unsurları Türkleştirecek plânlardan, projelerden, - hiç olmazsa - dileklerden bahsetmekteydi.

Bu fuzulî gevezelikler, tabiidir ki yabancı unsurlar üzerinde cemiyete karşı bir emniyetsizlik, itimadsızlık ve ürkeklik husule getirmişti. En evvel, Rum gazeteleri, ağızlarından baklayı çıkarıvermişler; meb'us intihabı yaklaştığı zaman Rum milleti namına neşrettikleri beyannamede:

[Memâliki Osmaniyede sâkin unsurların, Türkleşmesi mümkün değildir.]

Demişlerdi.

İşte bu sözler, Rumeli münevverleri tarafından cemiyete karşı açılan bir (muhalafet) bayrağı teşkil etmişti...

Ve bu şikâyet, derhal diğer unsurlara da sirayet etmişti.

Cemiyet, fena halde bocalamıştı. Gittikçe ehemmiyet kesbeden bu cereyanın önünü almak için, elindeki gazeteler vasıtasile (Osmanlılık) lehinde yazılar yazdırmaya başlamıştı. Fakat; bulanıya başlıyan fikirlerde hâsıl olan zehâbı değiştirmeye muvaffak olamamıştı.

★

Bu sırada cemiyet mehafilinde yeni bir endişe ve telâş başgöstermişti. Buna sebep de, (Prens Sabahaddin) beyin Paris'den İstanbulla hareket ettiğine dair gelen haberlerdi.

Prens'in avdeti, bir çok kimseleri sevindirmiş; bilhassa Rumlar ve Ermeniler üzerinde, büyük ümitler veren bir memnuniyet husule gelmişti.

Prens Sabahaddin bey İstanbulla gelirse, hiç şüphesiz ki (ademî merkeziyet) esasına müstenit programını ortaya sürecek; bu suretle de Türkün gayiri unsurları çarçabuk muhitine cezbedilecekti.

Prens'in avdet haberi ile beraber, Pariste bulunan (Ahmet Rıza Bey) dende gerek merkezi umumiye ve gerek İstanbul'da bulunan Bahaeddin Şakir Bey'e bir mektup gelmiş;

[Prens'in avdeti, cemiyet için çok büyük tehlike teşkil edecektir. Kendisine kat'iyen yüz vermeyiniz. Halk üzerinde nüfuz ve cazibe husule getirmemesi için derhal tedbirler ittihaz ediniz.]

Denilmişti.

Aradan bir iki gün geçer geçmez, cemiyet erkânı Ahmet Rıza Beyin bu telâşlı mektubuna hak vermişlerdi. Çünkü; (Kostantinopl) ajansı tarafından, İstanbulla şöyle bir telgraf tebliğ edilmişti.

— Aynen —

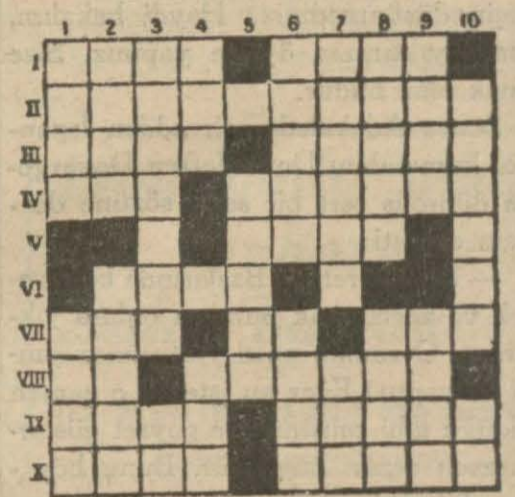
[Atina 1 Eylül — Prens Sabahaddin Bey, pederi damat Mahmut Paşanın bakiyei üzzamına refakat ederek dün akşam (Senegal) vapuru ile (Pire)ye

muvasalat etmiştir. Gerek Pirede, ve gerek Atınada müşarüleyh parlak ve samimî bir surette istikbal edilmiştir. Atina matbuatı ve sair cemiyetler namına müteaddit heyet ve meb'uslar tarafından kendisine rasimeî hoşamidi ifa edilmiştir.

Sabahaddin, Atina caddelerinde kısa bir tenezzüh icra ve Osmanlı sefarethanesini ziyaret eyledikten sonra, Senegal vapuruna avdet etmiştir. Vapur, gece yarısı İstanbulla müteveccihen hareket etmiştir.

(Arkası var)

BULMACA

Soldan sağa:

1 — Bir sa ilâvesile çarşı, pazar olur, çoluk çocuk, bana ana. 2 — Yağmurlardan sonra ufukta görülen renkli kuşak. 3 — «Hist» gibi birini çağırırken kullanılan bir kelime, dizmekten muzari. 4 — Ağa, Akdenizde İspanyol adaları. 5 — Başına bir H ilâve edilirse tarihi bir millet olur. 6 — Çiğ. 7 — Bir tane, lâhim, yıldönümlerinde kurulan süslü şey. 8 — Asmaktan emri hazır, erkeklerin boyunlarına bağladıkları şey. 9 — Adet, sanatın avam dilinde kullanılışı. 10 — Kül hanbey, halk arasında tahkir yerine kullanılan bir kelime.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Hıristiyanların en büyük din reisi, keder. 2 — Kemiğin içinde bulunur, hendesinin kardeşi. 3 — Hayat, hayret edatı. 4 — Dair, yaz değil. 5 — Acı bir sebze. 6 — Gelirler, bayat değil. 7 — Sıcaklarda vücutta peyda olan sivileler, şarkta gölle meşhur bir şehir. 8 — Tad, Habeşistanda bir göl. 9 — Emmekten muzari sigası, Falih Rifkının soy adı. 10 — Taharri etmek, bir Z ilâvesile çabuk olur.

Dünkü Bulmacanın Halli:

Soldan sağa:

1 — Kereviz, ay. 2 — İnek, kanca. 3 — Riyaziye. 4 — İla, izam. 5 — İmal o, ya. 6 — Zemin, kaim. 7 — İn, yemek. 8 — Ek, lâl. 9 — Mertebe. 10 — Azasiklet.

Yukarıdan aşağıya:

1 — Kırmızı, mâ. 2 — Eni, menfez. 3 — Reyâm, raf. 4 — Ekalliyet. 5 — Az, nekes. 6 — İki, o, bi. 7 — Zayi, kelek. 8 — Nez, aka. 9 — Aç, iyi. 10 — Ya, nâme, it.

Son Posta

İLÂN FIATLARI

1 — Gazetenin esas yazısına bir sütunun iki satırı bir (santim) sayılır.
2 — Sahifesine göre bir santim ilân fiatı şunlardır:

Sahife	: 1 — 400 kuruş
»	: 2 — 250 »
»	: 3 — 200 »
»	: 4 — 100 »
Diğer yerler :	— 60 »
Son sahife :	— 30 »

3 — Bir santim vasatî (8) kelime vardır.

4 — İnce ve kalın yazılar tutacakları yere göre santimle ölçülür.

Sümer Bank Emlâk ve Eytam Bankasının kurumu

G Ü V E N

Sermayesi tamamen Türk, en güvenilir sigorta şirkettir. Türkiyenin en büyük sigortaları (G Ü V E N) dedir. Sigortalarınızı en müsait şartlarla ve tediyeye kolaylıklarla yapar.

Galata, Voyvoda caddesi Sümer Bank binasındaki dairesine müracaat ediniz. Tel. 44966

Devlet Lemiryolları ve Limanları İşletme Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 125000 lira olan 2500 ton katran yağı 12/10/1936 Pazartesi günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 7500 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari, resmi gazetesinin 7/5/1936 gün 3297 No.lu nushasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler 625 kuruşa Ankara ve Haydarpaşa veznelinde satılmaktadır. «559»

★ ★

Muhammen bedeli 12233 lira olan adi ve duble bina camlariyle vagon camlari 29/9/1936 Salı günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankara İdare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 917,48 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikalari, resmi gazetesinin 7/5/1936 G. 3297 No.lu nushasında intişar etmiş olan talimatname dairesinde alınmış vesika ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar Komisyon Reisliğine vermeleri lazımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankara Malzeme dairesinden, Haydarpaşada Tesellüm ve Sevk Şefliğinden dağıtılmaktadır. (774)

★ ★

Her Pazar günleri Haydarpaşa - Adapazarı - Haydarpaşa ve İzmit-Adapazar - İzmit arasında işlemekte olan gezinti trenleri 30-8-936 tarihinden itibaren lağvedilmiştir. Muhterem halkın malûmu olmak üzere ilân olunur. «798»

Türk Hava kurumu

BÜYÜK PİYANGOSU

Şimdiye kadar binlerce kişiyi zengin etmiştir.

5. nci Keşide 11 Eylül 936 datır.

Büyük ikramiye: 35.000 Liradır.

Ayrıca: 15.000, 12.000, 10.000 liralık ikramiyelerle (20.000) liralık bir mükâfat vardır...

CILDINIZI Tehlikeden koruyunuz.

Herhangi bir kremin ona lüzumu olan gıdayı vereceğini zannediyorsanız bu tecrübe size pek pahalıya mal olabileceğini derhatır ediniz. Hiçbir krem size Krem Pertev kadar sadık kalmaz,

Denizyolları İŞLETMESİ

Acenteleri: Karaköy Köprübaşı
Tel. 42362 - Sirkeci Mühürdarzade
Han Tel. 22740

İzmir Sür'at Postası Dönüşü

İzmirden Eylülün 3 üncü Perşembe günü kalkacağı ilân edilen postamız görülen lüzum üzerine İzmirden 1 Eylül Salı günü saat 21 de kalkacaktır. (814)

Mobymanız için Beyoğlu Kapristan sokağındaki BAYAS ve PSALTİ

Mefruşat ticarethanesini ziyaret etmeniz menfaatiniz icabıdır.
Telefon: 41424

Dr. A. KATIEL

(A. KUTIEL)

Karaköy Topçular caddesi No. 33

İstiklâl Lisesi

Direktörlüğünden:

- 1 - İlk, orta ve Lise kısımları için Kız ve Erkek, yatılı ve yatsız talebe kaydına başlanmıştır.
- 2 - Kayıt için hergün saat 10 dan 16 ya kadar okula müracaat edilebilir.
- 3 - Bu yıl ancak mezun olan veya tasdikname ile ayrılan talebenin yerine az miktarda yeni talebe alınacaktır. Okula girmek isteyenlerin bir an evvel müracaatları tavsiye olunur.
- 4 - Eylülün on beşine kadar kaydını yenilemeyen eski talebenin müracaatları kabul edilmeyecektir.
- 5 - İsteyenlere kayıt şartlarını bildiren tarifname gönderilir. Şehzadebaşı, polis karakolu arkasında. Telefon: 22534

Yüksek İktisat ve Ticaret Mektebi Direktörlüğünden:

- 1 - Okulun her üç kısmına yazılma 1 Eylül 1936 Salı günü başlayacak ve 25 Eylül Cuma gününe kadar sürecektir. Yazılma işleri Pazartesi, Çarşamba ve Cuma günleri saat 10 dan 16 ya kadar yapılır. Yazılmak isteyenler bir dilekçe ve belli belgelerle okul direktörlüğüne baş vurmaldırlar.
- 2 - Yüksek iktisat ve ticaret kısmı üç, Ticaret lisesi bir ihzari ve üç asli olmak üzere dört, orta ticaret mektebi dört sınıftır.
- 3 - Yüksek İktisat ve Ticaret kısmında Ticaret lisesine yazılacakların en az lise veya orta mektep derecesinde Fransızca bilmesi gerekir.
- 4 - Yüksek İktisat ve Ticaret mektebine lise mezunlarından bakalorya veya olgunluk imtihanlarını pek iyi veya iyi derecede vermiş olanlar alınır.
- 5 - Orta Ticaret mektebi ile Ticaret lisesine yazılmak için baş vuranların sayısı her kısım için ayrı ayrı tesbit olunan kadroyu geçtiği takdirde içlerinden müracaat tarihi sayı ile pek iyi veya iyi derecede mezun olanlar ve bunlar arasından da tahsillerine ara vermemiş bulunanlar ayrılarak kabul olunur.
- 6 - Her üç kısımda kayıtlı bulunan eski okurların 25 Eylül 1936 tarihine kadar okul Direktörlüğüne baş vurarak Yüksek ve Lisesi talebesi harçlarını vermek, orta talebesi de hüviyet verileceklerine işaret ettirmek suretiler kayıtlarını yenilemeleri ve bu kayıt yenileme işi yapılırken talebenin tescil edilmiş soy adlarını talebe kütük defterine kaydettirmeleri. (591)

İstanbul Belediyesi İlânları

Karaağaç müessesesi için bastırılacak 39 kalem evrakı matbu açık ek - siltmeye konulmuştur. Bu bastırılacak evrakların hepsine 625 lira bedel tahmin olunmuştur. Listede ve şartnamesi levazım müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar 2490 No. lu kanunun tayin ettiği vesika ve 47 liralık ilk teminat makbuz veya mektubule beraber 8 Eylül 936 Salı günü saat 14 de daimi encümende bulunmalıdır. (607)

★ ★

Senelik muhammen muvakkat kirası teminatı

Fatih Karagümrükte Debağzade mahallesinin Fevzipaşa caddesinde 52,20 M. murabba arsa kiraya teslim tarihinden itibaren 937 senesi mayısı sonuna kadar.	20	1,50
Anadolukavağında Zincirlikuyubası sokağında 10 metre murabba yol fazlası kiraya teslim tarihinden itibaren 936 senesi ikinci teğrin sonuna kadar.	8	0,60

Yukarıda semti senelik muhammen kiralari ve kira müddetleri yazılı olan mahaller kiraya vermek üzere ayrı ayrı açık artırmaya konulmuştur. Şartnameleri levazım müdürlüğünde görülür. İstekli olanlar hizarlarında gösterilen muvakkat teminat makbuz veya mektubule beraber 14 Eylül 936 Pazartesi günü saat 14 de daimi encümende bulunmalıdır. (B.) (699)

Burdur Belediye Reisliğinden:

Burdur Belediyesine 225 metre 70 lik iki Rekor ve her yirmi beş metrede ağızlı ve 24 telli en iyi cins bezhortum pazarlıkla alınacaktır. Bu cins hortumu bulanların 15/9/936 da yüzde 7,5 kuruş teminat para ve teklifnamelerile veya bizzat saat 14 de Burdur Belediye Encümeninde hazır bulunmaları ilân olunur. «665»

İstanbul Satış İşleri Müdürlüğünden:

528 mezat kamesi 186 kilo 83.70 lira Oto şası aksami, 461 mezat kamesi 4.500 kilo 123.38 lira Nişan hedefi, 471 mezat kamesi 72 kilo 129.90 lira aleminyum varakın 8 Eylül 936 günü saat 14 de İstanbul Gümrüğündeki satış salonunda açık artırma ile satılacaktır. Artırmaya gireceklerden yüzde yedi buçuk pey akçesi ve ünvan tezkeresi aranır. (701)

DOYÇE ORIENT BANK

Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin

Türkiyedeki şubeleri:

Galata - İstanbul - İzmir

Deposu: İst. Tütün Gümrüğü

★ Her türlü banka işi ★

HALK OPERETİ

Kadıköy

Süreyya Bahçesinde

Halk Opereti

Bu akşam 21,45 de

SEVDA

OTELİ

Büyük operet

3 perde

KUMBARA

BİRE
1000
VEREN
TARLADIR

TÜRKİYE
ZİRAAT
BANKASI

HAYRETTİN
ÇİLER

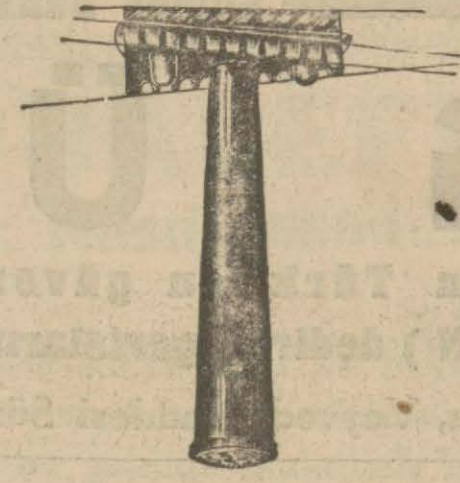
Paslanmaz Yeni **HASAN** Tıraş Bıçağı

Dünyada mevcut bütün tıraş bıçaklarının mutlak en mükemmeldir. **100 defa tıraş eder.** Hasan tıraş makinesile birlikte Hasan tıraş bıçağı senelerce su içinde kalsa kat'iyen paslanmaz. Tıraş olunduktan sonra temizlemeğe hiç lüzum yoktur. Aksini ispat edene :

1000 lira verilir.

İhtar: Yumuşak sakalı olanlar paslanmaz Hasan tıraş bıçağını birkaç dakika kaynar su içinde bıraktıktan sonra tıraş olmalıdır. Çok keskin, çok hassas olup bir dakikada huzur ve rahatlığı insanı tıraş eder. Ve perdah olmağa hacet bırakmaz. Adedi 6, 10 adedi 50 Kuruşa.

Hasan deposu İstanbul
Ankara, Beyoğlu

Paslanmaz
HASAN
TIRAŞ MAKİNESİ

Adedi 100 kuruş

HASAN
TIRAŞ FIRÇASI

HASAN
TIRAŞ PUDRASI

20 - 30 - 40 kuruş

HASAN
Tıraş sabunu ve kremi

HASAN
TIRAŞ KOLONYASI

KANZUK

En hoş meyva usareleriyle hazırlanmıştır. Hazmı kolaylaştırır. İnkıbazı izale eder.

Kanı temizliyerek vücuda tazelik ve canlılık bahşeder.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ
Beyoğlu - İstanbul

SATILIK KÖŞK

Beşiktaş, Serencebey yolu No. 24 No. 10 Ebulhüdanın enfes bir köşk 7 odalık, kârgir, icabında iki bölük kullanılır, yağlıboya, elektrik, su, hamam, bahçe, çamlar içinde, havadar denize bakar. Yerine müracaat.

TUZLA
İÇMELERİ
İçme trenlerinin vapurları köprüden 6,25 - 7,40 - 8,40 - 9,05 - 11 - 13,15 - 15,10 - 15,50 dir.

Son Posta Matbaası

Neşriyat Md. : Selim Ragıp EMEÇ
SAHIPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL
S. Ragıp EMEÇ

MEKTEBLEPE

Tahsile gelecek talebelerin ihtiyacı olan yatak, battaniye, havlu, çarşaf, pijama ve çamaşırları marka ve numaralarla çok kısa zamanda hazırlanıp teslim edilir.

İstanbul Sultanhamam No 4 - 24 **HASAN HÜSNÜ** Bursa Pazarı

157 PREMIERS PRIX

MOVADO

157

Birinci
mükâfat

Kazanmıştır:

Her hususta
teminatlıdır.

Herkesin zevkine
uygun yegâne
saattir.

**Cep, kol
ve spor
saatleri**

Deposu:

İstanbul Sultan
Hamam, Havuzlu
Han No. 1

Beyoğlu - Tünelbaşı - Yeniyol

Kız ve Erkek **ALMAN LİSESİ** ve Ticaret Mektebi
Tam devreli Lise - Ticaret Mektebi - Almanca öğrenmek için ihzari sınıf.
Derslere 9 Eylül Çarşamba başlanacaktır.

Kayıd muamelesi 1 Eylül'den itibaren hergün saat 8 den 12 ye kadar nüfus tezkeresi, aşı kâğıdı, sıhhat raporu, 4 fotoğraf ve mektep tasdikname veya diploması ile yapılır. Fazla tafsilât için mektebe müracaat veya

44941 - 44942 ye telefon edilmesi.

SAÇ BAKIMI
Güzelliğin
En birinci şartıdır.
PETROL NİZAM

Saata çok ehemmiyet veren **REVUE** saati alır.

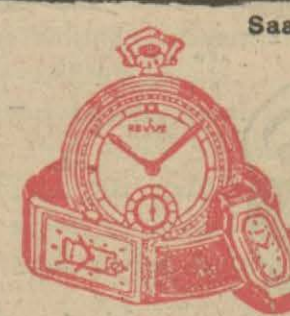
Bir **REVUE**

saati alan ne aldığı bilir,
çünkü 80 senelik tecrübe gibi bir
garantiye maliktir.

Modeller en son ve zarif şekildedir.

REVUE saatleri tanınmış saatçilerde
satılmaktadır.

Umumi deposu : İstanbul Bahçekapı, Taş Han, Birinci kat 19, Telefon 21354

İMREN

En namdar dekoratörlerin aylardanberi ihzar ettikleri "İMREN", de en maruf fabrikaların en asri EN SON MODA YÜNLÜ ve İPEKLİ KUMAŞLARILE beraber EN ŞİK ŞAPKALARINI bulacaksınız.

Adres: Galatasaray, Eski Sahibinin Sesi 210 numaralı mağaza.

Siz de

İŞ

Bankasından

Bir kumbara
alınız.

Gelecek sene
bu tarihte
birikmiş
bir çok
paranız olur.

KUMBARA DESTEKTİR